

Saulėta, dieną 85°, naktį 65.
Saulė teka 5:31, leidžiasi 8:22

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Liepos-July 18 d., 1973 m.

Kaina 15c

168

GREIT PAKILS MAISTO PRODUKTŲ KAINOS

VISI PASIKALBĖJIMAI PREZIDENTO ĮSTAIGOJE BUVO ĮRAŠOMI JUOSTELĖN

WASHINGTONAS. — Senato Watergate komitetas pirmadienį išgirdo iš buvusio Baltųjų Rūmų asistento, kad nuo 1971 m. prezidento telefonas ir įstaiga turėjo visų pasikalbėjimų rekordavimo sistemą. Alexander Butterfield, dabartinis Federalinės Aviacijos agentūros administratorius, buvęs prezidento štabo asistentas, Haldemano padėjėjas, pareiškė, kad apie slapto įrašymo klausytis visų pasikalbėjimų prezidento įstaigoje, žinojo tik prezidentas, Haldemanas, jis — Butterfieldas, Haldemano sekretorius Larry Higby ir slaptosios tarnybos elektronikos specialistai.

Visų ankstyvesnių liudininkų parodymai būdavo iš anksto spaudai žinomi, tačiau Butterfieldo pareiškimai sukėlė sensaciją, nes ir patys komiteto nariai, išskyrus pirmininką Sam Erwin ir jo pavaduotoją Howard Baker, nieko nežinojo, apie ką kalbės Butterfieldas.

Jis papasakojo, kad slapti pasikalbėjimų rekordavimui buvo įrengti: prezidento Oval įstaigoje, Executive Office pastate ir Lincoln kambarielyje. Be to, rekordavimas vykdavo ir Camp David vienoje kabinetoje, kur visada apsistodavo prezidentas Nixonas — Aspen Lodge. Aparatus įjungdavo žmogaus balsas. Jie pradėdavo veikti, kai prasidėdavo pasikalbėjimai. Telefoniniai pasikalbėjimai tuose pačiuose kambariuose irgi buvo rekorduojami. Aparatus įtaisyti įsakė pats prezidentas. Visa tai buvo skirta surinkimui istorinės medžiagos, būsimam prezidento Nixono muziejui — bibliotekai. Visi pasikalbėjimai laikomi juostelėse Slaptosios Tarnybos žinioje.

Šie atidengimai sukėlė sensaciją ir todėl, kad po aparatų įvedimo, Baltuosiuose Rūmuose lankėsi pasaulio vyriausybės vadai: Brežnevas, Willy Brandtas, Indira Gandhi, Britanijos premjeras Heath, Jordano karalius Hussein, Izraelio Golda Meir, Jugoslavijos Tito ir kiti prezidentai ir premjerai. Paklaustas, ar rekordavimo aparatai veikdavo ir svečiams lankantis Baltuosiuose Rūmuose, prezidento spaudos sekretorius Ziegleris atsakė komentuoti. Pats Butterfield pareiškė, kad Camp David Aspen Lodge esantieji aparatai būdavo išimami prieš užsienio svečių apsilankymą. Kitoje prezidento vasarvietėje — San Clemente — jokių aparatų nebuvo. Butterfield pareiškė, kad Deanas, buvęs prezidento teisinis patarėjas, nieko apie rekordavimo aparatus nežinojo. Tas sukelia įdomių galimybių. Deanas apkalbino prezidentą, kad prezidentas žinojęs apie planus šnipinėti Watergate įstaigoje. Prezidentas žinojo, kalbėdamasis su Deanu, kad jų pokalbis rekorduojamas, o Dean — nežinojo. Jei Dean komitetui melavo, prezidentas gali labai nesunkiai įrodyti. Dean teigė, kad jis dar vasario mėn. viską prezidentui atidengė ir su juo tarėsi, kaip nuslėpti nusikaltimą. Prezidentas gali atsiųsti senato komitetui tam tikrų dienų įrekorduotus pasikalbėjimus ir iš jų paaiškėti visa tiesa. Senato komitetas jau reikalauja, kad prezidentas juosteles „paskolintų“.

Butterfield pareiškė įsitikinimą, kad prezidentas nekaltas.

● Hong Kongą nusibūbė tropikinė audra „Dot“, sugriovusi daug namų ir sužeidusi 24 žmones.

IS VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Pentagonas pripažino, kad Amerikos lėktuvai puolė Kambodijos teritoriją dar prieš 1970 metus, kada gegužės mėn. buvo paskelbta apie komunistų kariuomenės stovyklų puolimus. Vyriausybė buvo patvirtinusi tuos bombardavimus ir buvo nutarta juos slėpti nuo visuomenės. Tuo metu princas Sihanoukas dažnai skųsdavosi, kad Amerikos lėktuvai daužo jo teritoriją.

TOKIO. — Buvęs Pietų Korėjos prezidento draugas ir valstybės saugumo viršininkas, Kim Hyong Wook, 48 m. slapstosi Amerikoje, pabėgęs iš P. Korėjos. Jis prieš pabėgdamas išsiuntė vaikus ir žmoną.

SAN FRANCISCO. — Geologinės apžvalgos statistika rodo, kad Amerikoje iš uostų ir kanalų kasmet iškasama 38 milijonai kubinių jardų žemės. Visas darbas kainuoja 125 mil. dol.

TRIPOLIS. — Libijos vyriausybė nepatvirtino Tripolio „liaudies komiteto“ įsakymo visoms užsienio ambasadoms, kurių langai išeina į uosto pusę, greit išsikraustyti. Įsakymus iš komiteto gavo Britanijos, Italijos ir Turkijos ambasados.

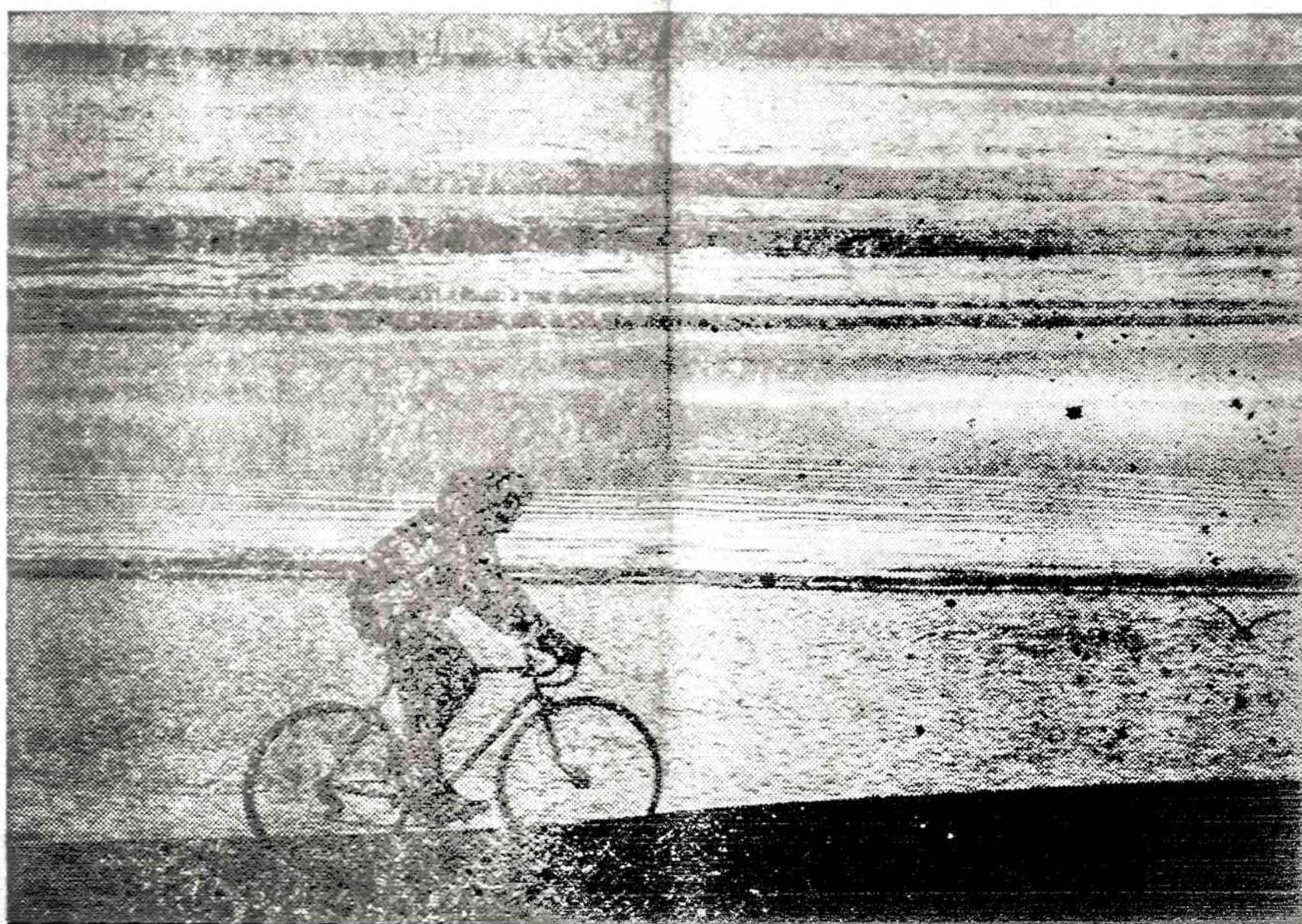
MANILA. — Filipinų vyriausybė pradėjo plačią propagandą, ragindama gyventojus taupyti ryžius, kurių jaučiamas didelis trūkumas. Jokia šeima negali turėti daugiau kaip 120 svarų ryžių atsargų. Policija tikrina parduotuves, ieškodama nelegalių sandėlių. Įsteigta speciali draugija, kurios paskaitose aiškinama, kad užtenka kelių pietumų suvalgyti vieną puodelį virtų ryžių. Gyventojai raginami savo daržuose auginti kukurūzus, bananus ir kitas valgomas daržoves ar vaisius.

WASHINGTONAS. — Respublikoniškas senatas sen. Hugh Scott pareiškė, kad prezidentas savanoriškai turėtų duoti dokumentus, jei jie rodo, kad Baltuosiuose Rūmuose būta kriminalinių nusikaltimų.

Derybos Japonijoje

Tokio. — Jungtiniame Amerikos ir Japonijos ministerių posėdyje sutarta bendromis jėgomis dalyvauti Sibiro naftos ir dujų šaltinių išnaudojime. Sutarta bendromis jėgomis statyti urano gryninimo laboratorijas.

Abi pusės viena kitai turėjo ir priekaištų. Amerika reikalavo, kad japonai įsileistų Amerikos elektronikos pramonės gaminių ir daugiau prisidėtų „išlaikant Azijoje taiką“. Amerika pažadėjo, kad sojos pupelės bus pastoviai eksportuojamos.

Ramiojo vandenyno krantas prie Point Heys valstybinio parko. Dvirašininkas šiltai apsirengęs, nes ir vasarą ten būna gan vėsu.

PREZIDENTAS NIXONAS TAISOSI

BETHESDA. — Prezidento Nixono sveikata ligoninėje patalsė, jis jau dvi paras neturėjo temperatūros ir gydytojai sutiko išleisti jį iš ligoninės penktadienį. Prezidentas vyks į Camp David ir ten praleis savaitgalį, sugrįždamas į Baltuosius Rūmus pirmadienį. Vakar gydytojai nutarė nefotografuoti prezidento plaučių, nes skystis iš jų pranyko. Krūtinės masažavimas sumažintas iš keturių kart per dieną iki trijų. Masažu metu prezidento krūtinė yra gan stipriai daužoma.

Svarbiausieji prezidento gydytojai, jo asmeninis daktaras Walter Tkach ir plaučių specialistas iš Georgetown universiteto dr. Sol Katz reikalauja, kad prezidentas sumažintų savo darbų našą ir ilgiau pailsėtų, nes šis plaučių užsikimšimas jį gerokai nuvargino.

Pirmadienį pacientą pradžiugino dukrė Patricia, atsivėsda ma į ligoninę prezidento draugas, tris šunis: King Timahoe, Vicki ir Pasha.

Spaudos sekretorius Ziegleris paskelbė, kad Irano šacho vizitas Baltuosiuose Rūmuose, numatytas liepos 24 dienai, nebuvo atidėtas ir gali įvykti pagal planą. Vakar turėjo įvykti prezidento susitikimas su Pakistano prezidentu Bhutto, tačiau jis dėl prezidento ligos buvo nukeltas į rugsėjo 11 d. Liepos pabaigoje prezidentas turi susitikti su Japonijos premjeru Tanaka ir, gal būt, su Australijos premjeru.

Ir šie vizitai dar neatšaukti. Prezidento žmona vakar išvyko į Kaliforniją dalyvauti savo pusbrolio Matthew Bender, 70 metų, laidotuviuose Los Angeles mieste.

New Yorke dr. Linus Pauling, du kart laimėjęs Nobelio premiją, pareiškė, kad prezidentas turėjo imti kasdien dideles dozes vitamino C. Jis greit būtų atsikratęs savo ligos, pareiškė dr. Pauling, kuris jau seniai labai reklamuoja vitaminą C. Pauling sako, kad tas vitaminas ne tik labai gerai veikia prieš įvairius persišaldymus, bet apskritai sustiprina žmogų ir prieš kitas ligas bei prailgina jo amžių iki 8 metų. Mokslininkas rekomenduoja imti nuo 1,000 iki 10,000 miligramų kasdien, kada oficialiai Mokslo Akademijos mitybės taryba pataria vitamino C imti tik 50-60 miligramų.

Jų eksportas buvo laikinai suvaržytas dėl pupelių stokos Amerikoje.

Sojos pupelės - svarbus augalas

TOKIO. — Amerikos-Japonų ekonominuose pasitarimuose didelį vaidmenį vaidino žemės ūkio produktas — sojos pupelės. Jų pareikalavimas visame pasaulyje nuolat auga. Amerika tų pupelių nemažai užaugina, tačiau šiemet ir čia pasirodė jų stoka, privertusi prezidentą Nixoną suvaržyti jų eksportus. Sojos miltų eksportai yra 27% didesni, negu buvo planuoti, ir teks žymiai padidinti pupų auginimą.

Mitybos ekspertai seniai ragina daugiau sunaudoti sojos pupų žmonių maitinime. Pupos yra turtingos baltymais ir laikomos geriausiu šesalu paukščiams ir pašaru galvijams. Žmonės Amerikoje dar nemoka pagaminti iš sojos pupelių skanaus maisto, tačiau sakoma, kad su tinkamais prieskoniais jos yra skanios, hubaustas kalėti iki gyvos galvos už korupciją. Jis ėmė kviesti kontraktoriai, kuriems buvo duotas leidimas statyti valdžios namus.

Senatas pareiškė įsitikinimą, kad planas statyti per Aliaską žibalo vamzdžių liniją atitinka federalinius aplinkos apsaugos reikalavimus. Balsams pasidalinus po 49, balsavimą nulėmė vicepirmininkas Agnew. Pirmą kartą panaudojęs balsą klausimui išspręsti.

Senato Watergate komitete Herbert Kalmbach, asmeninis prezidento Nixono advokatas, pripažino, kad jis rinko iš respublikonų pinigų septynių Watergate bylos nuteistųjų advokatams apmokėti ir šeimoms sušelpiti. Jis nerinkęs lėšų šantažo reikalavimams patenkinti. Jis vykdęs prezidento patarėjų Erlichmano ir Deano pageidavimus.

LONDONAS. — Pikta britų minia apsupo Portugalijos premjero Marcello Caetano automobilį, kai tas atvyko į Londono banketą. Tuo pačiu metu Portugalijos Rytinėje Afrikoje, Laurenco Marques mieste, apie 40,000 gyventojų demonstravo savo ištikimybę Portugalijai. Britų pyktį sukėlė kunigo iš Afrikos atvežta žinia, kad portugalai išskerdė kelių Afrikos kaimų gyventojus.

ŠIA SAVAITĘ IŽDO SEKRETORIUS PRANEŠ APIE NAUJĄ PROGRAMĄ

WASHINGTONAS. — Iždo sekretorius George Schultz vakar applanė ligoninėje prezidentą Nixoną ir šią savaitę laukiama naujos „Ketvirtos fazės“ kovoje prieš infliaciją paskelbimo. Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ziegler pranešė, kad prezidentas nepaskelbs naujos programos, bet tą darbą atliks Schultzas. Jis pirmadienį spaudai pareiškė viltį, kad amerikiečiai supras atvirą ir nuoširdų vyriausybės norą sustabdyti kainų kilimą, bet kartu supras, jog visų kainų neįmanoma sustabdyti ir kai kurių produktų kainos turės pakilti.

Planuoja įvesti karinę prievolę

PHNOM PENHAS. — Kambodijos kareiviai, padedami Amerikos karo aviacijos, ginsai visose sostinės Phnom Penho pusėse. Kambodijos vyriausybė rimtai svarsto, ar nereikėtų paskelbti mobilizacijos. Iki šiol Kambodijos kareiviai visi buvo savanoriai. Norima įvesti privalomą karo tarnybą vyrams nuo 18 iki 35 m. amžiaus.

Kambodijos kareiviai niekada nepasirūmėjo narsumu ar kovingumu. Kartu su kareiviais fronto linijose maišosi ir jų žmonos su vaikais. Karininkai dažnai pirmi pasitraukia iš pavojingųjų pozicijų. Kareiviai dažnai nevisai supranta, už ką jie kariauja. Sakoma, kad kiekvieną savaitę Kambodijoje netenka 400 kareivių, užmuštų, sužeistų ar pabėgusių pas prieši. Mažėjant viltims greit nugalėti komunistus ir princą Sihanouko šalininkus, sumažėjo ir savanorių prirašymas į kariuomenę. Niekas nenori įsijungti į kariuomenę, kuri pralaimi.

Sri Lankos premjerė darbšti moteris

COLOMBO. — Pasaulyje yra nedaug moterų - vyriausybių galvy. Indijoje — premjerė Indira Gandhi, Izraelyje — Golda Meir ir Sri Lankoje, buvusioje Ceylone, premjerė yra Sirimavo Bandaranaike. Ji, gal, galinčiausia savo šalyje už kitas moteris premjeres, nes šalia vadovavimo ministerių kabinetui ponia Bandaranaike dar turėjo gyvnybos ir užsienio reikalų ministerio darbą.

Lyg to dar neužtektų, premjerė Bandaranaike nuo šios savaitės pasiėmė dar dviejų ministerijų vadovavimą — planavimo ir ekonominį reikalų.

Artėja prancūzų bombų bandymai

PAPEETE. — Prancūzijos atominių ginklų bandymai gali įvykti bet kurią dieną. Visi ženkliai rodo, kad bombos bus sprogdomos dar šią savaitę. Patys prancūzai nieko neskelbia.

Naujosios Zelandijos karo laivas „Otogo“ protesto ženklą plaukioja netoli 72 mylių saugumo zonos, kurią nustatė prancūzų specialistai. Laivo radaras paskutiniu metu pastebėjo gan daug prancūzų lėktuvų ir helikopterų skraidymų. Spėjama, kad prancūzai repetuoja po sprogimo vykdomus bombos radioaktyviųjų medžiagų surinkimo darbus.

N. Zelandijos premjeras Norman Kirk pirmadienį pareiškė,

Schultzas pridėjo, jog jis ir kiti vyriausybės nariai tikisi, kad Amerikos ekonomika „atšals“ ir kainos savaimė pradės kristi. Svarbiausia turėti pakankamai žaliavų, turėti jų daugiau, negu vartotojai reikalauja. Tada kainos ims kristi. Dabartinė 60 dienų kainų užšaldymo programa nedavė lauktų rezultatų. Maisto produktų kainos buvo užšaldytos, o žemės ūkio žaliavų — ne. Dėl to, pašarų kainos pakilo ir mėsos, vištienos, kiaušinių gamyba sumažėjo. Reikia laukti, kad pirmiausia pakils maisto kainos.

Atstovų Rūmuose be ilgų debatų buvo duotas žemės ūkio departamentui leidimas pakelti maisto kainas tais atvejais, kur atsirado stoka žaliavų. Atstovai iš žemės ūkio valstijų, vadovaujami Wisconsin atstovo Harold Froelich ir Kalifornijos Charles Teague pareiškė, jog „Ketvirtos fazės“ neišvengiamai pakils maisto kainos. Dabartiniame kainų užšaldyme atsirado mėsos ir paukštienos stoka. Kol ūkininkai nepradės daugiau auginti galvijų, kiaulių, avių ir paukščių, tol kainos nenukris. Svarbiausia, turi nukristi pašarų kainos.

Čikagoje kalbą pasakė senatorius Henry Jackson, kurio vadovaujamas komitetas penktadienį pradės apklausinėjimą dėl javų pardavimo Sovietų Sąjungai. Jis pareiškė, kad jis pritaria prekybai su sovietais, tačiau laikosi nuomonės, kad ta prekyba neturi kenkti Amerikos vartotojams. Jis įsitikinęs, kad bus atidėti skandalai žemės ūkio departamente, kur kai kurie pareigūnai uždirbo didelių pinigų, anksto sužinoję apie būsimą milžinišką javų pardavimą. Sen. Jackson pareiškė, kad pašarinį javų stoką namie atsirado dėl javų pardavimo sovietams. Amerikiečiams maistas kainuoja visu bilijonu daugiau.

TEL AVIVAS. — Izraelyje vyksta viso pasaulio žydų sporto varžybos — Makabi žaidynės. Iš Švedijos atvykusi plaukikė Anita Zarnovskio žaidynėse laimėjo 7 aukso medalius. Tokiose pat žaidynėse 1969 m. dalyvavo ir garsus amerikietis plaukikas Mark Spitz, tada laimėjęs 5 aukso medalius.

WASHINGTONAS. — Argentina pardavė Kubai 58,000 tonų kukurūzų, pirmą kartą po 1964 metų boikoto paskelbimo.

kad dar viena fregata „Cantenbury“ plaukia prisijungti prie „Otogo“.

Iš Amerikos protesto demonstracijos laivas „Fri“ su 10 vyrų ir trim motorim, kurių viena nesėdžia, atplaukė netoli draudžiamos zonos. Prancūzų jachta „Arven“ perkėlė amerikiečiams maisto ir vandens, nes jie jau savaitę gyveno valgę tik keptas pupas ir džiovintus vaisius.

KULTŪRINGA ŠAULIŲ ESKURSIJA

Punktualiai 10 val. 1973 m. liepos 8 d. nuo Jaunimo Centro Vytuto Diližojo šaulių kuopos ekskursija išvyko į Paigę apskr. Vienfeld apylinkėje esanti graži Cantoghny Garden — muziejų. Po valandos ekskursininkai, pasiekę parką — muziejų, leidosi žygin — apžiūrėti šio muziejaus įžymybes. Pirmiausia taip vadina — „Artillerijos Alėja“. Čia gražiai linijon išrikiuoti pirmojo ir antrojo Pasaulinio karo įvairūs naikinimo pabūklai: didiosios ir vidutinės, miestų ir įtvirtinimų griovusios, bombos, didžiuliai ir mažesnieji tankai, tankai-laivai, kurie savo žygio kelyje nežino vandens kliūčių — priėję vandenį — perplaukia, didieji (sunkieji) ir lauko artilerijos, priešlėktuviniai ir prieštankiniai pabūklai ir t. t.

Tie visi ginklai jau savo amžių atgyvenę: juos pakeitė kiti, modernūs, daug tinkamesni žmogaus sukurto civilizacijos gėrybės — keliams, tiltams, pastatams, tvirtovėms

ir t. t. naikinti. Šie, senieji atlikę savo naikinimo darbą pabūklai dabar gražiai perdažyti, išvalyti ir žmonių apžiūrai muziejuje pastatyti.

Iš alėjos perėjome į muziejaus pastatą. Tai nemažas keliolikos erdvių kambarių (tiksliau — salių) pastatas — karo muziejus, kuriame kiekvienoje salėje gražiai (aišku, specialistų muzeologų) sudėstyti įvairūs kariniai atributai: didžiųjų (armijų, divizijų, paskirų specialiųjų tarnybų) karo vadų generolų portretai, kitame — karo istorijos veikalų biblioteka — nekilnojamos (sienose įmontuotos) spintos, nuo pat apačios iki lubų (kelių jardų aukščio) prikrautos gražiai įrįstų knygų.

Pats spintų višus „vainikuotas“ specialiais įrišimais, sudėty karinių fotografijų rinkiniai ir brėžiniai. Kituose — sienose iškabinėti smulkieji lengvosios praėjusiuose karuose vartoti įvairių paskirčių ginklai; kituose — milžiniškos karių jėgų simbolizuojančios ka-

Šauliai žanavykai, pripuolamai susitiko po 35 metų Chicagoje. Iš kairės: Justinas Naujokas ir Los Angeles — Daumanto šaulių kuopos, Vladas Iganaitis ir Adomas Didžbalis, Vytuto Diližojo šaulių kuopos iš Chicago.

Nuotrauka P. Malėtos

rių skulptūros. Visur atitinkamos vietose išrašyti įvairūs, specialūs kariniai šūkiai. Generalo MacArthur stovyla stovi atskirame kambaryje, ten pat ir West Pointo karo akademijos kadetų uniformos (laipsnių ženklai, ypač kelių rūšių paskirčių (kasdieninės, paradinės ir t. t.) kepurės, kurių rinkyns gana gausus.

Vienoje iš salių įrengti judamieji ekranai, kuriuos žiūrėdamas žiūrovas mato žymesnių karinių veiksmų scenas — kautynes, dalinių persigrupavimą, įstovintinių puolimo ir manevrus epizodus. Ten pat yra įmontuoti specialūs elektroniniai telefonai, kuriuos klausydamas kiekvienas gauna (girdi) tų „scenų“ paaiškinimus. Tai gana įdomu, tik, deja, turbūt, retas tokis atsitiktinis lankytojų turi laiko ten ilgai klausytis. Daugumas pasitenkina, tik per sales pereidami, bendrų vaizdų pamatymu.

Apžiūrėję muziejų keliavome per gėlynus ir medėlynus, kurie labai gražiai planingai sutvarkyti. Daugybė įvairiausių žydinčių gėlių, krūmų. Mes visais grožėjome ir gėrėjome, ypač tais, kurių turėjome ir savo buvusioje nepriklausomoje tėvynėje. Kiekvienas jurginėlis, gvazdikėlis, nasturtėlis ir kt. kėlė mūsų pasigėrėjimą ir žadino savų mergelių darželių prisiminimus. Deja, man neteko užtikti rūtos ir dievmedžio.

Parke visur pabrėžiama tvarka, švara. Čia yra dirbtinių (gal plastikos dugnais) ežerėlių, fontanų, kurie taip mieliai žiūrovo dėmesį masina... Labai gražiai mistiškai apipavidalintą, dviejų milžiniškų cerberių saugomą, aptikome šio parko ir muziejų įkūrėjo pulkininko Roberto Ruterford — McCormicko, gim. 1880 ir mirusio bei palaidoto 1955 m. ir jo žmonos amžino poilsio vietą. Šia savotiškai meniškai apipavidalinti mauzolejaus sienose įrašai skelbia, kad po žemės kelionės jie čia palaidoti amžinam poilsui su visomis karinio laidotuvių ceremonijomis.

Apžiūrėjęme tų garbingų velionių ir buvusių gyvenamųjų rūmų, kurie dabar taip pat paversti muziejumi ir nuo 1 iki 4:30 val. rodomi suinteresuotiems lankytojams. Žiūrovai įleidžiami grupėmis, o po rūmų vidų vedžioja ir aiškina specialiai tam reikalui tarnautoja, mergaitė. Kuri, deja, aiškina labai tankia ir, gal labiau angli ne amerikiečių tarsena, tauti ne kiekvienas ir ne viską gali „pagauti“ ir suprasti. Nors tiesą pasakius, didžiai nesuprantamo ko ten nieko ir nėra. Didelių milijonierių rūmai, savo metu buvę gražiai ir ištaigingai mebliuoti, iškloti persiškais kilimais ir, kas svarbiausia, juose daug skirta vietos bibliotekai ir aplamai knygoms, spau-

Statys paminklą valstybininkui

Prieš porą metų miręs prelatas Mykolas Krupavičius yra palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Krupavičius yra vienas žymiausių Lietuvos valstybininkų, dirbęs sutartinai su įvairių nusistatymų žmonėmis, atkuriant Lietuvos nepriklausomybę ir išleidžiant pagrindinius įstatymus laisvai demokratinėi Lietuvai tvarkyti.

Šiuo metu yra sudarytas komitetas paminklui ant Krupavičiaus kapo pastatyti. Į komitetą įeina įvairių pažiūrų ir organizacijų atstovai. Užsibrėžta pastatyti didingą paminklą, norint tinkamai įvertinti žymų lietuvių valstybininką. Paminklas turėtų būti ne tik pasididžiavi-

dai. Koridorių sienos, atitinkamos rėmuose, po stiklų, ištaisai dekoruotos ano meto Chicago Tribune laikraščio pirmajais puslapiais, kuriuose skelbiama karas, karo šėkinę nušakancijų str. antraštės, nuotraukos ir t. t. Mat, velionis Robertas McCormickas, per 40 metų buvęs Chicago Tribune laikraščio vyriausias redaktorius — sėfas.

Šį didžiulį 1250 kv. akrų plotą parka-sodą dabar valdo, prižiūri ir tvarko „Chicago Tribune“ Co. administracija, kuriai velionis tam tikslui palikęs savo milijonus dolerių santaupų.

Bekeliaudami beveik keturias valandas ir apžiūrėdami parko muziejaus įžymybes, ekskursininkai pavargę ir todėl ypač buvo nuosirdžiai dėkingi ekskursijos dalyvėms ponios sesėms šaulėms, kurios nebodamos savo nuovargio, padengė parke po medžių šakomis išrikiuotus stalus ir, savo atsivežtomis maisto gėrybėmis tikrai skaniai visus pavaišino, o vaišinamųjų buvo per 28 asmenų. Užkandus ir užsaldytų gėrimėlių atsigėrus, „atsiršo“ kaip sakoma, liežuviai, atsirado kalbų ir ne tik apie tai kas kam labiausia šiuose muziejuose patiko, bet ir apie politiką ir t. t. Gerokai prisnekęjus, pasigirdo ir tylūs tylūs lietuviškos dainos tonai: Anoj pusėj Nemunėlio ir kur šėsupė miela plaukia... Gerbiant čia pat esančią šio parko fondatorių amžinojo poilsio vietą, parke garsiai dainuoti draudžiama.

Saulutei jau žemyn, už horizonto kopiant, gražiai ir naudingai praleidę dieną šauliai, padėkoję savo vadams: Vl. Išganičiui, Stasei Cecevičienei, kuri ir pietus organizavo, o taip pat sesėm šaulėms: Motiejūnienei, Petručienei, Gabiauskienei ir kt., pagirdę savo „žirgelius“, leidomės. Kelionėn atgal į Čikagą. Daugiau tokių kultūrinių išvykų!

(kp)

Judita šoko nuo Michigan tilto

Prasėjo pirmadienio popietę 22 metų Judita Zemėckytė Samolienė šoko nuo Michigan tilto į purviną Chicago upės vandenį, bet tilto sargai ir praeiviai ją ištraukė.

Pasirodė, kad Judita jau kurį laiką turėjo bėdos susitvarkyti. Jai jau teko keltis kartus ligoninėje būti, nervus stiprinti, bet visai atsigauti nepavyko. Ji buvo paleista iš ligoninės su sąlyga, kad iš namų nesitrauktų. Kol vyras prižiūrėjo, tai jokios bėdos nebuvo. Bet kai vyras sunegalavo, tai ji paspruko ir išvažiavo į miesto centrą.

Jai patiko Michigano tiltas ir gana ilgai ji žiūrėjo į vandenį. Vienas vyras, grėta turįs biznį, ją užkalbino. Ji pasisakė, kad norinti šokti į upę. Vyras ją atkalbinėjo. Jiedu kelis kartus perėjo tiltą iš vieno galo į kitą. Tiltas sargas, pastebėjęs, kad ji bando iškilti koją kiton tilto tvoros pusėn, įjungė mikrofoną ir gana garsiai porai pa-

mas šv. Kazimiero kapinėms, bet patrauklus ir visai Čikagai. Tam reikalinga lėšų. Lėšoms sukaupti komisijai vadovauja Bernardas Zukauskas, jį pavaduoja prof. Dr. Balys Paliokas. Jiems talkininkauja visos būrys aukų rinkėjų. Lėšos renkamos ne tik JAV ir Kanadoje, bet ir visuose kituose kontinentuose, kad suteiktų progos kiekvienam lietuviui mažesnę ar didesnę auką prisidėti, norint pagerbti ir įvertinti lietuvių tautai daug nusipelnusį darbuotoją. Kol nesudėta pakankamai lėšų, negalima pradėti paminklo statybos. Todėl reikia nedelsti rinkti lėšas, kad paminklo statymo darbai galima būtų ko greičiau pradėti ir užsibrėžtu laiku jį baigti.

B. V.

sakė, kad jiedu pasitrauktų nuo tilto.

Vyras paklausė ir nuėjo darban, tuo tarpu Judita ne tik koją iškišo, bet ir pati persoko kiton užtvoros pusėn ir šoko į purviną upės vandenį. Ne tik tilto sargas, bet ir praeiviai ėmėsi priemonių ją gelbėti. Prie skenduolės atsirado Mahomedas Hafe ir James Dunn. Jiedu ragino ją laikytis vandens paviršiuje. Atsirado ir reporteris Ira Johnson. Jis Juditą čiupo už rankos ir ištraukė.

Pradžioje ji buvo nuvežta į Henrotin ligoninę. Kai išaiškino, kad ji jau anksčiau buvo psichiatrinėje ligoninėje, tai ambulanšas ją nuvežė į Chicago State Hospital. Ten bandys iširti šitokį jaunos moters elgesį.

Kryžių neša ne tik josios vyras, bet ir uošviai. Jai buvo surastas darbas, bet dirbti ji nemėgsta. Ji pati savimi ne-

patenkinta ir sukelia daug rūpesčių ne tik artimiesiems, bet ir visai Čikagai, bereikalingai šokdama į vandenį.

AFRIKIEČIŲ HUMORAS

Machmud I sutiko Machmud. Kodėl tu mane įžeidinėjai, prie žmonių vadindamas mane idiotu? — Ipykęs Machmud klausia draugą.

— Atsiprašau, nežinojau, kad tai yra paslaptis. — Pasiteisina Machmud I.

● Prancūzų kompozitorius Jules Massenet, senyvame amžiuje, turėjo įprotį labai anksti atsikelti. Vieną rytą tokio ankstyvo pasivaikščiojimo metu jis susitiko savo gerą bičiulį, kuris nustebęs užklauso:

— Nuostabu. Taip anksti pakilai?

— Taip. — Atsiliėpė garsusis kompozitorius. — Einu miegoti su saule, o pagaliau su kuo kitu galėčiau?

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, 1 dalis, 208 psl., įrišta — \$2.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršeliais.	\$5.00
Juozas Liudžiūnas, RASTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narutė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai.	\$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaiviai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DUV. NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėlis iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 8-gos premijota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Iliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir myleti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas Knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapackinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apieleidžiant Lietuvą, bėgima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobes viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minčių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETĖS IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KILIMU I VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINES UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Macionas, VINCAS KREVE SAVO LAISKŲSE, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami. NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar pinigine perlaida.

Why
Americans own
\$54,000,000,000
worth of
U.S. Savings
Bonds.

One good reason is the Payroll Savings Plan. About three-fourths of all Bonds are purchased through the Plan. It's helping Americans save more money than they ever dreamed they could.

That's because the Payroll Savings Plan is such an easy way to save. All you do is sign up where you work and the amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's the easy way to build a nest egg.

You've got your reasons to save money. There's one great way to do it painlessly. Join the millions who are buying Bonds the Payroll Savings Way.

Take stock in America.
Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Pastabos iš tolo

(Po 40 metų, liepos 17 d. proga)

Darius ir Girėnas skrido Lietuvon — žuvo Vokietijoje, paminklas atsidūrė Lenkijoje — jų palaikai — "Rusijoje"

Buvo, tur būt, liepos 16 d. (1933 m.) popietė, kai Vevey geležinkelio stotyje Šveicarijoje, pasitikau iš Paryžiaus grįžtantį Dr. J. Gabrį. Jis, vos išlipęs iš perono, laikydamas rankoje prancūzų laikraštį "Paris Soir", mane sveikindamas net šuktelėjo: "vaikė, jie išskrido". Nereikėjo aiškinti, kas ir kur išskrido: tai buvo Darius ir Girėnas. Reikėjo tik "spausiti nykščius", kad skridimas baigtųsi laimingai. Gabrys sakėsi, kad jam, prieš išvažiuojant iš Paryžiaus, kur spaudoje gana plačiai buvo rašoma apie Dariaus ir Girėno pasirušimą transatlantiniam skridimui į Lietuvą, pasitaikiusi proga tuo reikalu kalbėti su pora prancūzų aviacijos karininkų, kurie vis dėlto jau iš anksto buvo pesimistiškai abejoję tokio skridimo pasisekimu ir tai dėl daugelio priežasčių: lėktuvo, kuro atsargų, distancijos, net dėl pa-

čių lakūnų. Bet, kaip Gabrys man tada aiškino, į tai nėra ko kreipti dėmesio, mes ir jauniausias prancūzų aviacijos karininkas — tik dėl pavydo — galėjo abejoti tokio skridimo pasisekimu. Gabrys, tvirtai tikintis katalikas, grįžtant iš geležinkelio stoties į jo vilą kalnuose — nepraleido progos, paragindamas ir mane, užsukti pakelės bažnyčion, pasimelsti Dariaus ir Girėno skridimo pasisekimo intencija.

Bet mūsų maldos, tur būt, nebuvo ganėtinai karštos ir nepasiekė Viešpaties ausies — kitą dieną, liepos 17, įvyko baisioji tragedija Soldine, taip netoli nuo tikslo — Kauno. Šveicarijos laikraščiai, tiek prancūzų tiek vokiečių kalbomis, buvo pilni žinių apie tragišką Dariaus ir Girėno skridimo pabaigą. Sukrestas tos tragedijos, nusistatiau grįždamas į Lietuvą užsukti Dariaus ir Girėno

STEPONAS DARIUS IR STASYS GIRENAS

žuvimo vieton, bendrai tada vadinta Soldinu (kas man ten apsilankius paaiškėjo, kad tai netikras vardas), nors neturėjau aiškaus geografinio vaizdo — kur tas Soldinas ir tikroji katastrofos vieta yra.

Mano vieno mėnesio atostogų, po viešnagės Prancūzijoje ir Šveicarijoje, jau ėjo galop ir dėlto apie liepos 25 d. leidausi kelionės atgal į Lietuvą, su nusistatymu aplankyti Soldiną. Bet, kai pasiekiau Berlyną ir ten aiškiai nustatiau, kur yra Soldinas ir kaip jį galiu pasiekti, apsižiūrėjau, kad man neužtenka pinigų bet kuriam žuoliui į šalį iš mano krypties kelio į Klaipėdą, nes bilietis iš Klaipėdos į Šveicariją ir atgal buvau apsimokėjęs prieš iškeldamąs, jau Klaipėdoje (Robert Mayhofer pastatė, tada buvusiam kelionių biure). Žinojau, kad svarbiais atvejais Lietuvos piliečiai užsienyje galėjo gauti pinigines pagalbos pasiuntinybėse. Ten, Berlyne, ir kreipiausi nurodymas savo padėti (atostogininko, turistų, laikraštinko). Prašiau paskolinti 15 markių, kaip tik kelionei nuo mano pagrindinės linijos nusukant į Soldiną ir į tą Karaliaučiaus liniją atgal traukiniu. Valdininkas, su kuriuo Pasiuntinybėje kalbėjau, nenorėjo leisti į platusį pokalbį, bet kai paaiškinau, kad esu ir spaudos bendradarbis — nukreipė į spaudos attachė Kaupą, kuris, negalėdamas sakyti, kad be pagrindo, pirmiausia išsisukinėjo, sakdamas, kad dar prieš kurį laiką Berlyne irgi lankėsi laikraštinkas iš Klaipėdos, pasi- skolinęs didesnę sumą ir iki šiol apie jį Pasiuntinybė nieko nėra girdėjusi. Tai buvo vienas tada, rodos, "Eltos" bendradarbis (ar net atstovas) Klaipėdoje, taip sakė Kaupas. Kadangi mano prašoma paskola buvo labai maža, be to, nurodžiau, kad esu dar ir valstybės tarnautojas (Šaulių S-jė Klaipėdoje), tai ir nesunkiai gavau tą 15 markių paskolą, kurios užteko padaryti žuoliui į Soldiną, kad savo akimis galėčiau matyti tragedijos vietą, ką galėjo padaryti (ir jau buvo padarę) tik Lietuvos vyriausybės įgaliojimus, kurių skaičius gal nesiekė nė dešimties.

Geležinkelio stotyje Berlyne (Friedrichstrasse) gavau reikiamas informacijas, kur ir kada persėsti į kitą traukinį, kad patektčiau į Soldiną. Vokiška informacija buvo tiksli, ir dėl to be jokių sunkumų pasiekiau Soldiną — apskrities miestą. Čia vėl atsidūriau prieš mįslę: kur ir kaip pasiekti "Lituanica" lėktuvos katastrofos vietą. Soldino stoties smulkioje bufete išsikal-

bėjau su jos pardavėju, kuris, kaip ir spėjau, buvo labai gerai informuotas apie "Lituanicos" katastrofą, nes po įvykio tebuvo praėję dar tik vos apie 10 dienų ir tai tebebuvo pokalbių dienos tema, nors Dariaus ir Girėno palaikai jau buvo išskraidinti Kaunan. Katastrofos vieta, dabar jau nebepamenu tiksliai, buvo, rodos, apie 4 ar 6 kilometrų atstumu nuo Soldino miesto, Kuhdamo kaimo miškuose. Smuklininkas nupasakojo gerai, kuriuo keliu iš miesto ten keliauti ir kurioje vietoje, nuo didžiojo kelio (plento) pasukti į mišką, kur įvyko katastrofa. Labai lengvai tą vietą buvo galima pasiekti taksiu, bet tam neturėjau pinigų: ėjau pėsčias. Laikydama smuklininko instrukcijų, nepaklydau ir, patekęs į pamiškę, užsukau pas toje apylinkėje vienintelį matomą ūkininką, jį klausdamas vėl keliu toliau. Ūkelis buvo mažas, Vokietijos sąlygomis — prastas, nors neapleistas, bet skurtas, tegyvenamas ir tediabamas vos dviejų žmonių (apysenių) — vyro ir žmonos. Kai prisistačiau, klaidėdamas beveik be akcento vokiškai, buvau priimtas labai nuširdžiai, nors ir kukliai: pavaišino puoduku pieno ir riekuote juodos duonos. Pakalbėjome, suteikė labai daug — "first hand" — informacijų apie katastrofą, nes pasirodė, kad tuodu apyseniai ūkio gyventojai buvo pirmieji, pasiekę Dariaus ir Girėno tragedijos vietą, audringą 1933 m. liepos mėn. 17 d. Kaip man pasakojo, vienas iš lakūnų, nežinia kuris, dar tebebuvo gyvas, kai jie (tuodu ūkininkai) surado lavonus miške: taip jie sprendė, nes vieno (lakūno) dar "mušęs pulsas". Tie ūkininkai informavo tuoj pat valdžios ir partijos įstaigas ir nuo čia prasidėjo istorinės tragedijos narpliojimas, vėliau apipintas voratinkliais, kuriuos atrežti vargiai ar kada bus įmanoma, būtent, išaiškinti ar Darius ir Girėnas, dėl nežinomo priežastį, žuvo ten nepaprastai smarkioje atmosferinėje audroje (minėtų ūkininkų pasakojimu, tą naktį siautusi ten baisi audra su smarkiu lietuviu, perkūnija ir žaibais), ar buvo vokiečių "pašauti", kaip kai kur, net spaudoje, buvo spėliojama ar įtariama, nes Soldino apylinkės, esančios "orinio saugumo rajone", kur joks lėktuvas be atlyties leidimo negalėjo pasirodyti. Kiek čia tiesos ir tikslumo nei tyrinėti, nei spręsti. Tragedijos finalą esu linkęs priminti toki, kaip jį tada (1933 m.) mūsų tautai pranešė Lietuvos vyriausybė. Betgi — toliau į mišką, katastrofos vieton, kur įvyko tragedija.

Pas ūkininką gavęs visas informacijas, labai nesunkiai pasiekiau "Lituanicos" jaunam miške, pradedant medžių viršūnėmis ir baigiant iki kelmų, kelių šimtų metrų iškirstą ruožą, baigiant didele duobe, kurioje buvo smigęs lėktuvo motoras. Viskas jau buvo nuvalyta, iškapoti medžiai, supiauti ir "metrus" ir sukruti krūvomis. Bet atidžiai besidairydamas, mačiau, kad dar ne visai viskas nuvalyta: pušų spygliu padengtoje žemėje dar buvo matyti daug labai mažų medžio ir metalo bei dažų "Lituanicos" dalelių. Turėdamas vilties parsivežti kokią relikviją, kiek toliau nuo motoro du-

bės į jį radsu: fanieros sukliautoją trikampį, gal kokių 15 colių ištiržainės mat, "Lituanicos" sparno mažą dalį. Be to, vietoje padariau keliolika nuotraukų. Vėl pėsčiomis grįždamas į Soldiną, buvau laimingas: plentu beinant sustoję pravažiuojantis automobilis, nacio (senyvo vyro) SA uniforma rudmarškinio vairuojama. Tat nukrėtė mane net šurpu: nejaugi būsiu areštuotas, mat, rankoje laikiau aną lėktuvo dalį, kas, spėjau, gali (pagal nacių griežtus karinius potvarkius) būti net ir baustina, ypačiai, kad buvau svetimšalis. Bet baimė, pasirodė, ir čia turėjo "dideles akis": paklauses, ar einu į Soldiną, ir gavęs mano "jawohl" — rudmarškinis pasakė galįs mane į miestą nuvežti. Tai buvo tikrai nelaukta paslauga, nes jau buvau gerokai pavargęs, nuo kelionės ir išpūdžių tragedijos vietoje, o, be to, pėsčiomis vargiai ar būčiau patekęs į paskutinį tos dienos traukinį iš Soldino kelionei į Karaliaučių ir toliau Klaipėdon. Bevažiuojant automobiliu rudmarškinis, kuriam pasisakiau, kas esu, — lietuvis laikraštinkas — papasakojo daug informacijų apie partijos ir karinių bei miesto įstaigų žygįus po to, kai buvo sužinota apie Dariaus ir Girėno tragediją. Jis man maždaug apytikriai nusakė iškilnių programą, kuri buvo sudaryta lakūnams pagerbti ir išlydėti Kaunan.

Klaipėdon grįžau pilnas išpūdžių ir informacijų, tada vienintelis privatus pilietis laikraštinkas iš vietos, kuri mūsų tautos istorijoje virto šventove. Klaipėdą tada einančiame "Lietuvos Keleivyje" plačiai aprašiau savo išpūdžius, kuriuos be jokių sutrumpinimų (nors savo apsašyme kiek įtariau "Lituanicos" katastrofą vien dėl audros) pavašino puoduku pieno ir riekuote juodos duonos. Pakalbėjome, suteikė labai daug — "first hand" — informacijų apie katastrofą, nes pasirodė, kad tuodu apyseniai ūkio gyventojai buvo pirmieji, pasiekę Dariaus ir Girėno tragedijos vietą, audringą 1933 m. liepos mėn. 17 d. Kaip man pasakojo, vienas iš lakūnų, nežinia kuris, dar tebebuvo gyvas, kai jie (tuodu ūkininkai) surado lavonus miške: taip jie sprendė, nes vieno (lakūno) dar "mušęs pulsas". Tie ūkininkai informavo tuoj pat valdžios ir partijos įstaigas ir nuo čia prasidėjo istorinės tragedijos narpliojimas, vėliau apipintas voratinkliais, kuriuos atrežti vargiai ar kada bus įmanoma, būtent, išaiškinti ar Darius ir Girėnas, dėl nežinomo priežastį, žuvo ten nepaprastai smarkioje atmosferinėje audroje (minėtų ūkininkų pasakojimu, tą naktį siautusi ten baisi audra su smarkiu lietuviu, perkūnija ir žaibais), ar buvo vokiečių "pašauti", kaip kai kur, net spaudoje, buvo spėliojama ar įtariama, nes Soldino apylinkės, esančios "orinio saugumo rajone", kur joks lėktuvas be atlyties leidimo negalėjo pasirodyti. Kiek čia tiesos ir tikslumo nei tyrinėti, nei spręsti. Tragedijos finalą esu linkęs priminti toki, kaip jį tada (1933 m.) mūsų tautai pranešė Lietuvos vyriausybė. Betgi — toliau į mišką, katastrofos vieton, kur įvyko tragedija.

Čia gimė mintis mūsų pirmagimui sūnui (buvome vedę 1933 m.), bet tada dar neturėjome sūnų) duoti Dariaus vardą. Ir štai: pirmasis mūsų šeimos prieauglis buvo sūnus, gimęs 1937 m. Klaipėdoje, ir kaip tik jis, pirmas Lietuvoje, buvo pakrikštytas (po "kovos" su klebonu — Darius, mat, ne katalikiškas vardas) — Dariaus vardu. Ir štai tas mūsų Darius, lyg kokio mito įtaigojamas, jau čia Amerikoje, pasidarė aviatorium ir šiuo metu yra Amerikos karaviacijos majoras, nors įkabinėjau, kol jis dar buvo universitete, kad stotų į jūrų laivyną, kuriame yra mano širdis.

O dabar — kur yra Soldinas, kaip vadinas Kuhdamo kaimas? Tokiame trumpame laikotarpyje, nuo 1933 m., istorijos audra Europoje buvo tokia baisi, kad net pasaulinį garą turėjusios vietovės (Dresden, Koenigsberg, tuo pačiu ir Soldin) naujuose žemėlapiuose žymimos kitais vardais, niekada istorijoje negirdėtais. Čia dabar ir išryškėja kaip tik didžioji mūsų tautos herojų Dariaus ir Girėno auka istorijai: kas norės ateityje, gal net istorinėje, panagrinėti jų tra-

gišką žygį — tas neabejotinai susidurs su baisiu Lietuvos, kuriai tuodu herojai dedikavo "Lituanicos" skridimą, tragišku likimu, nes: neliko nei Lietuvos, kurion juodu skrido, nei Vokietijos dalies, kurioje juodu žuvo, tose vietose atsirado nauji vardai: Lenkija ir Rusija — su kuriais nei Darius su Girėnu, nei mūsų tauta nieko bendro neturi. Kol kas istorijos ratas dar vis tebesisuka mums nepalankia kryptimi, bet Dariaus ir Girėno tragedija kada nors labai didžiai patarnaus to istorijos rato pasukimui mums naudinga kryptimi. Gerokai reikės tur būt, palaukti. Bet lauksime. Dariaus ir Girėno auka kiekvieną lietuvių ipareigoja, ne tik laukti, bet ir veikti.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkalio medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir panašu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose samtos scenovaiduose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti kodžiais jausmų ir mintų gelmes.

- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis. Valėžūnė, ZVAIGŽDŽIŲ NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. — Kaina \$1.—
  2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
  5. Butky Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
  6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
  7. Kleopas Jurgellonis, GLADI. LIDDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
  8. Anatolius Kalrys, AUKSINĖ ŠEJA. Eilėraščiai, 88 psl. \$2.00.
  12. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ ŠVENTĖ. Eiliuotų pasakojimų apie išvengtą lietuvaitės senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
  13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
  14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
  15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$2.00.
  16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
  17. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuotų kūrinių, 92 psl. \$1.00.
  18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
  19. Eugenijus Grudis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
  20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
  21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
  22. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
  24. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

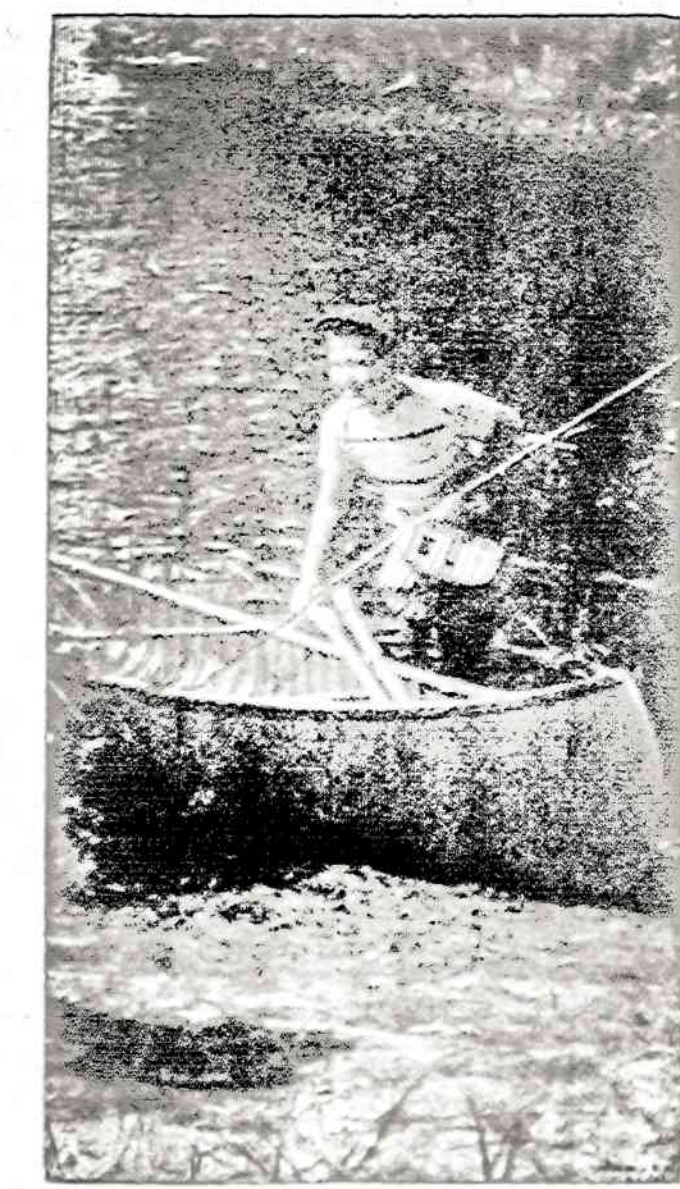
Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupyimo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasisveikinti su nupirktu Antano Rūkos parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūkos lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kietą ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIEŲ ADMINISTRACIJOJE"

NAUJIEŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atsiųstus laiškus ir pareiškimus, kurie rado teigiamą atgarsį visuose lietuvių protuose bei širdyse patį vajaus pradžioje. Antrejam vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir į kiekvienam laikraščiui brangiausią dovaną — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjančiųjų skaiciui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeltant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visu lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama taptų konkrečiu. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinėti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsakyti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos ir net būtinos.

Chicagoje, priemiestiuose ir Kanadoje Naujienos metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, trims mėnesiams — \$7.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$20.00, pusel metų — \$11.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Užsieniuose — \$23.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu ..... dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsisakiusiam naujam skaitytojui.
☐ Užsaku Naujienas savo ..... kaip dovaną ..... proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.
☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

Parašas .....

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone MA 1-6108

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

"Būk tai, dėl... kambarių stokos..."

Kazys Rimbas, naujai Vilnyje įkinkytas Stasio J. Jokubkos dešinioji ranka, jau kuris metas Chicagoje leidžiamame "pažangiųjų" laikraštyje kartas nuo karto parašo straipsniagali pačiais gyviausiais dienos klausimais. Lietuvių, ypač vilniečių tarpe pats gyviausias klausimas yra rusų uždraudimas nuvažiuoti turistams bent 10 dienų pabūti rusų pavergtose Lietuvoje. Gimtinio krašto ilgus metus nemačiusieji sužeria savo santaupas, brangiai užmoka už kelionę, skrenda į Lietuvą, kad bent kartą galėtų pasimatyti su gyvais likusiais giminėmis. Lietuvon važiuoja įvairūs žmonės, bet "pažangiečiai" raginta ragina savojus, kad ten nuvažiuotų ir pamatytų, kaip anksčiau Lietuvoje "buvo sunku gyventi" ir kaip dabar ten viskas kitaip atrodo.

Praeitais ir užpraeitais metais turistai Vilniuje galėjo pabūti bent 10 dienų. Šiais metais norinčių važiuoti Vilniun buvo dar didesnis skaičius. Jie visi, duodami kelionių agentūroms rankpinigius ir mokesčius už viešbutį, tikėjosi Vilniuje pabūti bent 10 dienų. Jie turėtų progos pasikalbėti su Vilniun atgabentais giminėmis, o vėliau busu juos kelionoms išveždavo į Druskininkus, Trakus ir net Kauną. Bet šį pavasarį kelionių agentūroms sovietų valdžia pranešė, kad Lietuvoje turistai galės pabūti tik penkis dienas, o likusias penkias jiems teks praleisti Rygoje, Minske ar kurioje kitoje Sovietų Sąjungos vietoje. Lietuviams idomu pabūti Lietuvoje, bet ne Rygoje, Minske arba Kijeve. Jeigu jau neišleidiš iš Vilniaus, tai bent pačiame Vilniuje gali kelias dienas praleisti. Senam Amerikos lietuviui važiuoti į Rygą arba Minską, kur jie pažįstamų nebūti — nėra jokios prasmės.

Svarbiausia, kad sovietų valdžia net nepaaiškino, kodėl ji lietuviams padarė tokią skaudžią išimtį. Rusai, gūdai, gruzinai ir kiti gali Sovietų Sąjungoje ilgesnį laiką pabūti, tuo tarpu parvažiuosieji lietuviai gali gimtiniame savo krašte praleisti tik penkis dienas. Vilniuje įvairūs sovietų valdžios gizeliai ir atsakingi Inturisto atstovai aiškina, kad "tarybinėje" Lietuvoje vis dar trūksta viešbutių, o pastatytuose viešbučiuose trūksta kambarių, o Vilniuje rusai leido lietuviams pastatyti tik "Gintarėlį", kurio kambarius dažniausiai užima patys rusai.

Nei Jokubka, nei naujai atsiradęs Rimbas nežino, kodėl tik Lietuvoje turizmas buvo taip suvaržytas, bet jie savo avelėms turi pateisinti šitoki pasityčiojimą iš

VALIŪNO ĮSPŪDŽIAI IS HELSINKIO

(Tęsinys)

Buvo paklausti policininkai — palydovai, kodėl tie suėmimai. Policininkai atsakė, kad jie patys nežina priežasties. Vyriausiosios policijos komisaras pradėjo kiekvieną suimtąjį atskirai tardyti, kriminalinės Suimtųjų (Valiūnas, Grava, Plier ir Kahar) spėjo tarp su-

lietuvių. Turizmo suvaržymą "tarybinėje" Lietuvoje Rimbas šitaip aiškina:

"Tarybų Sąjungos Inturist organizacija sutrumpino iki penkių dienų ekskursantų buvimo laiką Lietuvoje. Būk tai dėl padaugėjimo turistų ir kambarių stokos viešbučiuose. Keliaujantiems po Europą, įskaitant ir Tarybų Sąjungą, pilnai pakanka bile miestais pabuvoti penkias dienas ir pamatyti jame esamas įdomesnes vietas.

"Tačiau kitas klausimas lietuviams turistams, vykstantiems į savo gimtąjį kraštą, — Lietuvą. Del tokio trumpo laiko turistai nepasitenkina. Darbo žmogui ar pensininkui padarius dideles keliones išlaidas, negana laiko savo gimtajame mieste ar kaime pasidairyti, pasisvečiuoti su giminėmis. Gerą TSSR ir JAV santykiams — tai turėtų būti atitaisyta". (Vilnis, 1973 m. liepos 17 d., 1 psl.)

Rimbas pripažįsta, kad bendrai turistai pilnai pakanka "bile mieste pabūvoti penkias dienas" ir pamatyti įdomesnes vietas, bet jis taip pat pripažįsta, kad lietuviams reikia ilgiau pabūti gimtiniame krašte. Jeigu jau žmogus moka tokią stambią sumą kelionei, tai jis turi turėti teisę ilgiau Lietuvoje pabūti. Rimbas netiki, kad toks nutarimas būtų padarytas "dėl kambarių stokos viešbučiuose". Jeigu jis tikėtų oficialių Inturisto pareigūnų daromais pareiškimais, tai jis nesakytų "būk tai". Rimbas turi tikėti sovietų valdžios pareigūnais, jeigu jis nori duoną valgyti Vilnyje, Jokubka panašaus "būk tai" būtų neparašęs.

Rimbas privalo tikėti sovietų valdžios pareigūnais, bet mes jais netikime. Mes netikime ir Rimbu, kai jis tvirtina, kad Sovietų Sąjungos Institutas sutrumpino ekskursantų buvimo laiką Lietuvoje. Ne Inturistas tai padarė, bet sovietų valdžia. Inturisto pačius aukščiausius ir žemiausius pareigūnus skiria ir atleidžia valdžia. Tokio svarbaus nutarimo valdžia neleis Inturisto valdininkams spręsti. Sovietų valdžia bijojo, kad ir šį metą Lietuvoje neprasisidėtų neramumai, kad visos pasaulis neprašektų apie lietuvių protestą prieš rusų okupaciją ir krašto prijungimą prie Sovietų Sąjungos. Sovietų valdžia žinojo, kad lietuviai nepatenkinti krašto alinimu ir nepaprastai žiauria darbo prievarta. Jie bijo leisti lietuviams pamatyti tą vargą, kurį okupuojantis primetė visai lietuvių tautai.

Taip pat netikime, kaip Rimbas, kad ilgesniame buvimo laikui Lietuvoje reikalingi geresni JAV ir Sovietų Sąjungos santykiai. Praeitais metais, kai santykiai buvo dar nepagerėję, anot Rimbo, turistai galėjo Vilniuje būti 10 dienų, o tuo tarpu šiais metais, kai buvo vedamos derybos geresniems santykiams tarp abiejų didelių valstybių, tai Brežnevas arbitraiškai sutrumpino buvimo laiką Lietuvoje. Amerika stoja už pavergtų tautų laisvę. Sekretorius Rogers tai viešai paskelbė. Kai rusai patyrė, kad Amerika reikalauja pavergtų tautų laisvės, tai rusai sutrumpino buvimo laiką rusų pavergtose Lietuvoje.

ves nutarti pasakyti teisybę apie Santalkos misiją konferencijoje. Tai jie ir padarė. Tuo tarpu panelės Žilionytė ir Teivens išdalyjo tokius pat informacinius vokus žurnalistams, kokie buvo išdalyti diplomatomams anksčiau. Netrukus suomių suėmė Žilionytę, Teivens ir Genį, ir juos nugabeno į būstinę tardyti. Pasirodo, kad Dr. P. Vileišis buvo paskutinis, kurį suėmė.

Tardytojai klausė, ar pabaltiečiai dalijo literatūrą prie Finlandijos rūmų? Atsakymas: ne. Pabaltiečiai aiškino, kad literatūrą pristatė žurnalistams ir diplomatoms Pasaulio Pabaltiečių Santaikos vardu. Suomų policijos komisaras paklausė, kaip ministeriai gavo tą medžiagą? Atsakymas: viskas buvo asmeniškai įteikta jiems pasiuntinybėse. Suomų policija nepasakė suimtųjų arešto preteksto. Jie sakė, kad nežinia kaip ilgai pabaltiečiai bus sulaikyti.

Policijos komisaras paprašė, kad Dr. Valiūnas, kaip Santalkos pirmininkas, pasirašytų tardymo protokolą. Kai pasitaras atsisakė, argumentuodamas, kad nemokas suomiškai ir kad neteisinga priverti žmogų pasirašyti dokumentą nežinoma kalba, tai policijos komisaras ir vertėjas pasirašė tą protokolą.

Tada buvo pranešta suimtųjų, kad jie bus išvežti į kalėjimą. Jiems buvo leista pasiimti asmens reikmenis, tačiau iš viešbučio. Aštuoni pabaltiečiai buvo nugabenti į kalėjimą Helsinkio priemiestyje. Dr. P. Vileišis buvo sulaikytas po policine priežiūra Morskio viešbutyje. Kalėjimo priežiūrėtojai pareikalavo, kad vyrai jiems atiduotų savo kaklaraiščius, diržus ir batraiščius. Vadinasi, buvo pastergta su suimtaisiais, kaip su tikrais kalėdais.

Buvo patarta, kad kai Uldis Grava pašalino iš spaudos priemonio liepos 4 d., tai rusai pasirašė griežtą nūtą suomių vyriausybei, reikalaujanti, kad pabaltiečiai būtų suimti. Vadinasi, tarptautinio bendradarbiavimo konferencijos metu drįstą liepti kitai valstybei suimti didžiųjų kraštų piliečius! Tai liūdnas reiškinys, kai Sovietų Sąjunga gali diktuoti Suomijai areštuoti žinomas viešes, kad to, kad rūsams nepatinka faktas, jog anči kelia Pabaltiečių teisėtą klausimą.

Visi 8 pabaltiečiai susitarė pradėti badą streiką, nors jie buvo visą dieną nevalge. Nuo liepos 5 d. jie badūs, protestuodami prieš areštą. Suomiai kiekvieną užrakino atskiroje vietutėje. Vlenutės mažos, vietoje lovų — cementiniai gulčiai su senomis antklodėmis. Nuotaiką nemaldoni ir klarki. Nežinia, kodėl suimti, nes nebuvo formalus kaltinimo.

Suimtieji nežinojo, kad kaip tik tuo metu Amerikoje užsuktas lietuvių akcijos ratas, kad Alto pirm. Dr. K. Bobelis, Vliuko valdybos nariai, mūsų diplomatai kreipiasi į įtakingiausius amerikiečius, kad senatorius James Buckley ir kongresininkas Edwardas Dervinskis kreipiasi į Baltuosius Rūmus ir į Valstybės departamentą. Už jų valdmenį suimtųjų pabaltiečių išdavimė, senatorius Buckley ir kongresininkas Dervinskis nusipelnė lietuvių padėką. JAV valstybės sekretorius William P. Rogers gavo telegramas nuo jų. Sužinojęs apie suėmimus, sekretorius Rogers paskambino Suomijos užsienio reikalų ministerijai ir iš suomių gavo pažadus, kad Amerikos piliečiai bus paleisti.

Liepos 6 d., auštant, kalėjimo priežiūrėtojai pažadino suimtuosius ir jiems pranešė, kad Amerikos piliečiai gali važiuoti į Morskio viešbutį. Kai sužinojo, kad Anglijos, Kanados ir Švedijos piliečiai pasitiks kalėjime, tai Eglė Žilionytė pareiškė, kad jeigu taip tai ir ji pasitiks su jais. Pagauti solidarumo dviosios visi JAV piliečiai pareiškė priežiūrėtojams, ar visi išeis iš kalėjimo, ar niekas neišeis! Šis solidarumas padarė suomiams įdominantį įspūdį. Apie 8 val. ryto visi aštuoni buvo atvežti į viešbutį netoli kalėjimo. Aštuoniui buvo pasiūlyti puiškos pusryčiai. (Vėliau paaiškėjo, kad patys policininkai, simpatizuojanti pabaltiečiams, iš savo kišenių šudėjo pinigą tiems pusryčiams.) Bet aštuoniukė atsisakė valgyti, tėsdamas bado streiką, iki kol nebus paleisti. Policija juos laikė kartu viename kambaryje, neleidami jiems naudotis telefonu. Vadinasi, jie buvo laikomi incommunicando. Likimas dar neaiškus. Jie sėdėjo kalėjime, kadangi rusai taip norėjo.

Pagaliau policijos komisaras jiems pranešė, kad jie esą laisvi, tikai negali spaudos konferencijos šaukti ir negali imtis jokios politinės veiklos. Šalia to, esą, užsienio reikalų ministerija panaikins jų rezervacijas Inter-Continental viešbutyje. Jie buvo pervežti į Morskio viešbutį, kur juos sutiko Dr. Vileišis (Tą pačią dieną Vileišis ir Žilionytė išskrido į Vakarų Europą). Dr. Valiūnui buvo pranešta, kad kai kurių valstybių užsienio reikalų ministerijų pareigūnai nori su juo susitikti. Suomiai leido jam susitikti su jais, nes gavęs nuo jų kvietimus. Anglų Reuterio žinių agentūra paprašė suimtųjų sąrašo. Suomiai, mat, dabar leido žurnalistams apklausti pabaltiečius. Interviu su Dr. Geniu irasė į juosleles JAV National Public Radio agentūros atstovą, kuris aprūpina 150 vėlinių stotčių JAV-bėse. Dr. Vileišis kalbėjo surišai per Radio Liberty.

Priešas: baigdamas savo pranešimą lietuvių spaudos korespondentams liepos 11 d. Dr. Valiūnas pabrėžė, kad Santalkos veikla Helsinkyje buvo pozityvi, nežiūrint arešto nemalonių pergyvenimų. Jis davė pozityvių pasekmių. Štai, liepos 6 d., JAV valstybės sekretoriui buvo statomas klausimas apie pabaltiečių užgnaužtą veikimą. Jo palankų Pabaltiečių valstybių atžvilgiu atsakymą girdėjo 100 žurnalistų. Suėmimai padarė stiprų įspūdį konferencijos dalyviams. Visi pajuto, kad pabaltiečius sekė rusų agentai ir kad suėmimai buvo rusų įsakytai.

Pabaltiečių paskutinis gestas buvo sekmadienį, liepos 8 d. rytą, Likę Suomijoje pabaltiečių atstovai nuvyko į Helsinkio didvyrių kapines. Čia prie Suomijos tautinio herojaus, maršalo Mannerheimo paminklo Dr. Valiūnas pasakė žodį Santalkos vardu ir padėjo prie paminklo suomių tautinėmis spalvomis papuoštą vainiką. Šis gestas paveikė suomių publiką. Suomų spaudoje apie tai pasipylė straipsniai. Gatvėse žmonės kalbėjo apie pabaltiečių teisingus žygius ir apie jų suėmimą. Atsisveikindamas su Dr. Valiūnu, vienas suomių aukštas pareigūnas paspaudė dešinę tarmą: "Mr. President, atsiprašau už tai, kas įvyko. Tai nėra suomių tautos nusistatymas. Patikėk man!"

(Pabaiga)

Kai Sinclair Lewis parašė savo antrąjį veikalą, tai laikraštiniams praveds su juo pasikalbėjimą užklauso: — Kas labiausia tamsta vilioja teatre? — Artistės, artistės. — Net nemirktelėjęs atsiliepė dramaturgas.

Darvinizmas moko, kad žmogus pergyveno didžiulę evoliuciją — jau nebešokinėja nuo šakos ant šakos, bet iš etato į etatą. Mondaini

JURGIS GLAUDA

Lietuvos valstybės atkūrimo pradžia Vilniuje

Ir, eidama į vyrą, Domą rūpinosi ir kankinosi tikrai viena mintimi, kad šis pasimatymas nebūtų paskutinis.

Todėl dienos žvarbas, vėputiniai prie tvorų ir sienų ir kažkokia nusigandusi, žiemiskai balsva saulė — viskas atrodė ne prakilniai, kaip ji norėtų matyti, istoriškai, ne simboliškai — prasmingai, bet baugiai ir grasiai.

Vėliau jau namuose, jį stengėsi laikyti kasdieniškai. Kalbėjosi su motina, aiškino jai laukiamus įvykius, stengėsi stiprinti viltingomis nuotaikomis. Bandė nustumti iš dvasios naujo persiskyrimo aitrumą.

Tačiau Kauną — miestas, kurį ji matė ir apie kurį pasakė: "niekad nenorėčiau Kaune gyventi", — atrodė tolimas tolimas, — tartum jis tūnotų už jūrų marių.

★

Naujųjų Metų dieną iš pat ryto plati Gedimino kalno apylinkė buvo praskaidrėjusi. Vakar dienos migla nušluostė žemyn už kalno, oras tapo vaikus, ir pilies bokštai išsinerė toks ryškus, toks reljefiškas, tartum įpiestas į dangaus mėlį.

Vokiečių patalynių nebesimatė Katedros aikštėje. O dar vakar kelios jų užkardos nuolat rogojo, keisdamos vietas: tai viena maitinės sūnė nusėdamos, tai nusi-keldamos į kitą, lyg iškardamos užuovėjos.

Staiga, apie vidurdienį, paaiškėjo, kad nuo pilies bokšto stiebas dingo dryžuotoji vokiečių vėliava. Ją nuleido vokiečiai kažkaip skubiai, vokiečiams. Ryškus dangaus mėlyje stiebas atrodė keistai: tartum žmogus be veido. Vokiečiai nuėmė savo vėliavą ir nepranešė apie tai Valstybės Tarybai, lyg tai būtų eilinis kareivių kuopos reikalas, ne simbolinis krašto valdymo skelbimas.

Karininkai — Škirpa ir Gužas — kažkaip instinktyviai sugavo tą nepaprastą akimirą. Jie bėgė nubėgę į Valstybės Tarybos rūmus. Žinojo, kad ten buvo didelis Lietuvos trispalvė. Valstybinės vėliavos su vytimi raudoname dugne tada niekas Vilniuje neturėjo.

Kur Adomaitis? — Rėkė Škirpa. Jiedu rado Adomaitį Valstybės Tarybos rūmų prievaždį vienam iš bėgalių koridorių.

Mums reikia trispalvės, — pareikalavo Škirpa.

Paduok greičiau, — ji labai reikalinga, — šūktelėjo Gužas.

Vėliava yra inventorizuota, — atkrito Adomaitis, — aš negaliu jos duoti.

Bet atkaklus Adomaitio prieštaraui nepaveikė jaunųjų karininkų.

— Aš žinau, kur yra spinta, — jau karščiuodamas pasakė Gužas.

Pamojo Škirpai, ir, palikę parbloktą Adomaitį, karininkai prisuko prie aukštos su placiomis durimis medinės spintos. Užraktas menkutas. Bematant Škirpa turėjo rankose tvarkingai sudėtą, sulankstytą, gana didelę ir gana sunkią vėliavą.

Adomaitis bėgo paskui jaunus vyrus, skųsdamasis, kad jis atsakingas už inventorių. Vyrai, turėdami vėliavą, kūrė ko ridoriūmą, dundėdami žingsniais, nesdami su savimi savo nepaprastą grobį.

— Steponavičia, — įsakė Škirpa, pamačius komendantūros bataliono savanorį, — bėgte į komendantūrą, tai įsakymas, atsiųsk tučiuojau sargybą prie Gedimino pilies! Dar turi būti vienas karininkas.

Klausau, komendant! — atraportavo sumanus Steponavičius.

Savanoris jau buvo pasileidęs bėgti, bet Škirpa suskubo nutverti kareivį už minilės. Sugavo rankovę...

— Vyre, — kažkaip keistai, nenatūralu balsu pasakė Škirpa, — suprask, trispalvė keltame bokšte! Kad būtų kani salūta išsauti.

Aš kaip žaibas, komendantė, — vėl skubiai atraportavo Steponavičius, patyres carinės armijos eilinis.

Viškas vyko minutėmis. Kas minutė — ir naujas įvykis atskleidė. Steponavičius bėgo į komendantūrą. Škirpa ir Gužas bėgo Katedros aikštę. Iš čia matė:

bokšto stiebas be vėliavos. Paskui kopė į statų šlaitą. Čia buvo medžiai. Juodu slidinėjo, svirduliavo, dusb. Kiekvieno sekundė buvo brangi, kaip visos gyvenimas. Atrodė, jog atkautų ir batalioną priešu, jeigu, ilipę kalnan išvystų bokšte plevėsuojančią lenkų ar bolševikų vėliavą.

Tai buvo nuostabus simbolinio interregnumo metas, skaičiuojamas sekundėmis. Bokšto stiebas atviras kiekvienam. Ką bus pirmas?

Iš aukšto šlaito matė, kad septyni kareiviai lietuviai bėga per aikštę link tako į kalną.

— Jeigu bėga, reiskia stiebas tuščias, — dūsdamas iššvokštė Gužas. — Iš ten jie mato bokštą.

Iš tolo bėgantieji lietuviai savanoriai atrodė lyg rusų kareivių būrys: visi dėvėjo rusiškas pilksvasi drabužėlius. Tačiau iš jų drąsaus bėgimo karininkai žinojo — tai lietuviai.

Netrukus visi suėjo prie masyvaus akmeninio bokšto. Karininkai atvarė pilies sargą, mažą ir išgąsdintą žmogelį. Jis rąkino sunkias, šūplėseisias, šūvų šūbądytas duris. Škirpa, Gužas ir Steponavičius, nešdami vėliavą, įžengė į baugias savo skambančią erdvę bokšto patalpas. Skubiai pradėjo lipti mediniais virpuluojančiais laiptais aukštyn, tarsi į tuostabų varpinę, kuri kyla virš aukšnių miesto bokštų. Pro kiauras, skliautuotas angas

lipančiuosius puolė smarkus vėjas. Oras buvo nuostabiai vaikus, ir didžiulė miesto panorama su kiekvienu angos atsidarymu vis kito ir žerėjo spindinčių tolimų bokštų aukšu.

Apacioje, prie pradurų pilies durų, greta medžių kamienų, sustoję saluto salvei septyni savanoriai, iš kurių sudėties istorijai išliko Stasio Butkaus ir kelių kitų vardai. Jis buvo sargybos puskarininkas. Karininkas Nistelis pasidarė pirmosios sargybos viršininkas.

Štai trispalvė pradėjo kilti, kopti į dangų, savo žeruojančiu pločiu atsiskleidama ją sutikusiame vėjui. Du revolverio šūviai sutarskėjo aukštybėse, kuriems tuo jau atsakė apacioje trys šautuvų salvės. Stasys Butkus dvi salves praleido neiššovęs, nes trejus metus išsugauti šoviniai buvo sugėdę. Tačiau smagiai trenkęs trečios salvės šūvis gerokai supurtė jo petį ir pripildė jį džiaugsmu.

— Lai gyvuoja Nepriklausoma Lietuva! Valio! — sušuko vyrai.

Atrodė, kad šautuvų tūtos vis garuoja ir, išsimažinusios nori kurti salves.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIONAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
2888 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Antrasis ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą
Jei neatliepė, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
640 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
Antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis, 9-12 val.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepė, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITE
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave.
Telef. WA 5-2670
Neatliepė — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą

OFISO TEL. HE 4-1818 arba RE 7-9700

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 iki 12 val.
Trečiadienis, šeštadienis, 9 iki 11 val.
ryto tik susitarimu.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadienis ir trečiadienis
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią,
penktą, 24 ir 6-8 val. vak. Šeštadienis
24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumsonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatliepė, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

ŠARAPNICKO PADEKA

1973 VII 11 d.

Už mano 60 metų sukakties
proga suorganizuotas vašes reiš-
kiu nuosirdžia padėką organi-
zaciniam komitetui: pirm. Juo-
zui Paukščiui, Johanai Sukytei-
Zubrickienei, P. Kalainienei, P.
Meškauskui, Z. Jakuboniui ir
St. Catharines ir Stasei Rockie-
nei iš Hamiltono.

Už sveikinimus ta proga: pre-
latui Dr. Juozui Tadaraukui iš
Hamiltono, SLA prezidentui
Poviliui Dargiui iš JAV, žurnai-
stui Juozui Pronskui iš Chica-
gos, O. Indrelienei ir Br. Dicevi-
čienei iš Toronto, Z. Pulianau-
skui iš Hamiltono, Vl. Bagdonui
iš Tillbury.

Už vaišių metu tartus žodžius:
komiteto pirm. Juozui Paukš-
čiui, parapijos klebonui Juvena-
liui Liaubai, OFM, Kanados LB
krašto valdybos vardu Jonui
Simanavičiui iš Toronto, Ben-
druomenės pirm. Kazimierai

Šukienai, Ramovėnų pirm. sava-
noriui - kūrėjui Antanui Sukiui,
Jaunųjų tautinių šokių "Nemu-
nas" grupės vadovai Stasei Zub-
rickienei, inžinieriui Steponui
Šetkui, P. Šukeliui, J. Deimorai,
K. Jonušui ir P. Dauginiui. Iš
Hamiltono studentai Rita Ro-
čytei ir Julijai Budnikai.

Už asmenines dovanas: Ritai
Ročytei, p. p. J. ir J. Budnikams
ir Silvijai Martinkutei iš Ha-
milto, Juvenaliui Liaubai,
OFM, iš St. Catharines, A. V.
Šarapnickams iš Bothwellio,
Ont.

Už prisidėjimą prie bendros
dovanos ir vaišių p. p. A. A. Zu-
brickams, S. S. Zubrickams, A. J.
Zubrickams, P. D. Dauginams,
A. F. Dauginams, J. D. Daino-
rams, K. B. Gegieckams, Z. B.
Jakuboniams, K. H. Jasevi-
čiams, J. R. Kalainiams, P. O.
Meškauskams, A. A. Panu-
mams, A. O. Pamataičiams, A.
Pranskams, A. O. Sukiams, P.
K. Sukiams, S. M. Setkams, J.
P. Skeiveliams, J. J. Kazra-
giams, J. Venckams, J. Girevi-
čiui, K. Jonušui, J. Paukščiui,
A. Visockiui, A. Zosaniui, S.
Kuktai, A. Klimui, K. P. Stan-
kams, L. Markeliui, J. V. Že-
maičiams, K. J. Stundžiams,
J. O. Staškevičiams iš Port
Colborne, V. Bagdonui iš Tillbu-
rio, V. Z. Matukaičiams, dukrai
Rūtai, sūnams Rimui ir Vytau-
tui iš Confieldo, B. R. Pakalni-
šiams, Anytai Pakalniškytei, A.
D. Kamačiams, p. p. Melni-
kams, P. S. Ročiams, J. K. Der-
vačiams, Z. O. Pulianauskams,
S. O. Bakšiams, J. E. Bajorai-
čiams, J. J. Budnikams, p. p. J.
Deksniams, B. Grajauskui, A.
Kauspėdai, O. Kudzinienei, G.
Kudzmaitei, S. Pilipavičiui, Ig.
Varnui, V. Domeikai iš Hamil-
tono, P. B. Dicevičiams iš Toron-
to.

GRADINSKAS

ŠIANDIE PIRKSI
ORO VESINTUVĄ,
ŠIANDIE GAUSI

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. E. R. E. N. A. S.
2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-3063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gelės ir vainikai ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCŪS

RADIOJŲ SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan-
gas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis
bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

ligamečio BALFO pirmininko, prelatu
J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geria-
usia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisi-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

MONTREALIS, QUE.

"Žmogus ir jo pasaulis"

paroda tęsis iki Labor Day

Birželio 21 dieną buvo ati-
daryta "Man and His World" pa-
roda.

Apie 15,000 žmonių užsikimšo
i Place des Nations aikštę, ku-
rioje įvyko oficialioji atidary-
mo programa. Parado metu da-
lyvavo kariuomenės ir policijos
daliniai. Jūrininkai buvo ap-
rengti 17-to šimtmečio unifor-
momis ir mėsavo to laiko eise-
na. Grojo keletas orkestrų, vy-
ko parodomieji šokiai ir akroba-
tikos veiksmas.

Paroda tęsiasi kas metai bu-
vusioji Expo-67. Šiais metais
uždaryta Ille Notre Dame da-
lis, kurioje jau vyksta paruo-
šiamieji statybos darbai 1976
m. sporto Olimpiadai. Paroda
bus atidaryta iki Labor Day sa-
vaitgalio. Įėjimas laisvas, bet
kai kuriuos paviljonus reikės
mokėti 2.50 dol. visai dienai, ar-
ba 5 dol. visam sezonui.

Kas nuplaus šią gėdą?

Kiekviena kultūringa tauta
gerbia savo didvyrius. Vėta
ir teisinga juos gerbti, nes sa-
vo aliktu uždaviniai ir gyvybės
auka jie prisidėjo, kad tauta
gyventų. Ypatyngos pagarbos
yra verti praeitais metais dra-
matiškesniu būdu dėl tautos
pasiaukoję trys mūsų tautie-
čiai. Liepsnose paskendę jie
šaukė ne tik pavergėjui, bet ir
laisvajam pasauliui: "Laisvės
Lietuvai!" Jų balsai sudrebė-
no okupantą ir nuaidėjo per
pasaulį, primindami, kad Lie-
tuva tebėra gyva, nors tautu-
džio kaimynai ir pavergta.

Kilnus buvo gydytojų korpo-
racijos "Fraternitas Lituanica"
sumanymas įamžinti šiuos
didvyrius mena kūriniuose. Ti-
kėtasi, kad konkurse dalyvau-
damas geriausias lietuvių dai-
lininkų pajėgos atliks savo pa-
reigą. Deja, įvyko taip, kad
daktarų pinigais buvo pirktas
samoningas ar nesamoningas
didvyrių išniekinimas.

Už programos išpildymą: So-
lištei Anytai Pakalniškytei iš
Hamiltono.

Už visai programai vadovavi-
mą Jonui Staškevičiui iš Port
Colborne.

Dar kartą nuosirdžia dekoju
organizaciniam komitetui už at-
liktą didelį darbą, organizuojant
vašes šios sukakties proga. Už
brangią tautišką dovaną — i li-
no rankšluostį įtaustą Lietuvos
Himną ir A. Ponomui už me-
niškai įreminimą. Parapijos
klebonui Juvenaliui Liaubai,
OFM, už Sibiro lietuvių mal-
daknygę, p. p. Budnikams ir
šeimai už tautinę dovaną Vytį,
meniškai J. Butniko išgraviru-
otą odoje.

O. Pamataičienei už orkestro
parūpinimą. Ir visiems, pris-
dėjusiems ir dalyvavusiems ma-
no sukakties popietės vakarie-
nėje. Ta diena liks mano šir-
dyje ir jos ir Jūsų niekuomet
neužmiršiu.

Juozas Šarapnickas

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

Gyveno Hot Springs, Ark. Anksčiau gyv. Chicagoje

Mirė 1973 m. liepos mėn. 13 dieną, 5:00 val. ryto, sulaukęs 85 me-
tų amžiaus. Gimė Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 63 metus.
Paliko nuliūdę: 2 sūnus — Louis, marti Tillie Marie, ir Algird,
marti Dorothy (Imperial Beach, Calif.), 4 anūkai ir proanūkai, kiti
giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Litu-
anica Avenue.
Trečiadienį, liepos 18 dieną 11:00 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios i Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Jono Jacobs giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžia
kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą
ir atsisveikinimą.

Nuliūdę liks:

Sūnūs, marčios, anūkai, proanūkai ir giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

MARY ADOMAITIS

Pagal tėvus Laučius

Gyv. Miramar, Floridoj daug metų.

Anksčiau gyv. Marquette Parke

Mirė 1973 m. liepos mėn. 16 dieną, 2:00 val. ryto, sulaukus 77 me-
tų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Joniško parapijoje, Šilaujų apskr.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: dukte Maria Tamulin, žentas Bron ir anūkas Bru-
ce, sūnus Casimir Laučius, 2 anūkai — Michael ir Pamela, sesuo Pra-
nė Juškus ir jos šeima, 3 poranūkai — Julius, William ir Victor Ado-
maičiai ir jų šeimos, podukra Betty Semo ir jos šeima bei kiti gi-
minės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Zagaričiams ir Joniškių klubams.
Ketvirtadienį, liepos 19, 1:00 val. popiet kūnas bus pašarvotas
Petkaus Marquette koplyčioje, 2833 West 71st Street.
Penktadienį, liepos 20 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios i Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Mary Adomaitis giminės, draugai ir pažįstami nuosir-
džia kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę liks:

Dukte, žentas, sūnūs, anūkai, sesuo, giminės.

Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

Lietuviškoji visuomenė, o

ypač gydytojų korporacija

"Fraternitas Lituanica", šį

skandala turėtų nuodugniai iš-
aiškinti ir jo kaltininkus įrašy-
ti gėdos lenteje.

Albinas Daumantas

Nauji autobusai

"Greyhound" praneša, kad
nuo šio trečiadienio, liepos 18
d. pradeda "liuksusinių" susi-
siekimą tarp Chicago, Mil-
waukee ir St. Louis naujais
pirmaklasiais express autobu-
sais, vadinamais "Bus Plus" ir
kad tuos busuose bus tokie
pat patogumai bei malonumai
kaip ir skrendant keleiviniams
lėktuvais: autobusuose gražios
mėgimos aptarnaus keleivius
ir vašins užkandžiais bei atsi-
gaivinimais.

Vagonai - autobusai iš Chi-
cago išvažiuos i St. Louis išva-
ziuos lygiai 6 val. popiet ir bus
St. Louis 11 val. vakaro; i Mil-
waukee išvažiuos 1:15 val. po-
piet ir atvažiuos i Milwaukee
3 val. popiet. Express "Bus -
Plus" iš Milwaukee i Chicago
išvažiuos 4 val. popiet ir bus
Chicagoje 5:45 val. p. p.; iš St.
Louis išvažiuos val. ryto ir bus
Chicagoje 1 val. popiet.

Važma iš Chicago i Milwau-
kee (įskaitant užkandžius ir at-
sigaivinimus) viena krypti-
mi kaštuos \$4.65, abiem krypti-
mis \$8.95 (reguliari kaina yra
viena kryptimi — \$3.90, abiem
— \$7.45); tarp Chicago ir St.
Louis viena kryptimi — \$13.65,
abiem — \$26.15 (reguliari kai-
na 11.65 ir \$22.15).

Yves Montand, kartą gri-
žęs su žmona po savaitgalio iš-
vykus, dūrysė rado užkistą kor-
telę:

— Mūsų kuklią dovaną rasi-
te pieno bonkomis dėžutėje.

Pieno bonkų dėžutėje rado ki-
tą, pieno išvežtojo paliktą kor-
telę:

— Širdingai dekoju už dova-
ną. Nuostabiai geras gerimas.

SVENTŲ RAŠTŲ PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,

KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Būkite pripildyti Dvasia. Epež. 5:18.

Norėdami būti pripildyti šventos Dvasios, turime išvairyti iš savęs sau-
noringumą ir pripildyti save tikėjimu ir paklusnumu. Nors ir mūsų paklus-
numas negali pasirodyti kitaip, kaip tik per mūsų kasdieninį gyvenimą, vie-
nok jis reikšia paklusnumą užmanymuose, valioje ir širdyje; tokio paklus-
numo Dievas reikalauja iš savo pasišventusių žmonių. Todėl tie, kurių šir-
dys yra tikrai ištikimos Dievui, bus jam patinkami, nežinint to, kad tie
patys broliai nebus patinkami visiems broliams, su kuriais jie susieja; kol
iki, "aukštoje garbėje laikomi žmonys", dėl jų iš visaus apreiškto pado-
rumo, gali būti "biaurybėmis" Dievo akivaizdoje, dėl to, kad jų širdis buvo
šalta ir neistikima. Vienok tas, kuris turi naują viltį ir naują dvasią, steng-
sis šveisti patį save, netikėtai savo mintyse, bet žodžiuose, darbuose ir vi-
suose gyvenimo reikaluose, iš vidaus ir iš viršaus.

Kristus pasakė, kad jis išteis bažnyčia. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Jis visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629

SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MAŽEIK & EVANS

606 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

REPARACIJOS

Atostogos Rytų Amerikos ir Kanados pakraščiuose

Birželio 15 d. iš ryto su žmogais pasisėdome greitkeliais link Amerikos Rytų. Per Toledo pasirinkdami Pensilvanijos greitkelį. Minimu keliu važiuavau prieš dvidešimt metų pirmą kartą, tuomet ir vairuotojas dar buvau nekoks. Tuo metu tas greitkelis nebuvo baigtas tiesti. Dabar žymiai pagerintas ir dvim tuneliais sumontuotas. Tiksliau tariant tuneliai du, vienas eina viena kryptimi, kitas kita, daug patogiau važiuoti. Kadangi kelionė ne trumpa, be abejo, ir varginanti, be to, kelias vingiuotas, reikalauja atidesnio vairavimo. Kaip ten būtų, bet turėjau tą tolimą kelionę atlikti, nes reikėjo aplankyti gyv. New Jersey sunkiai sergančių serg. dviejų marnyčių ir dukryčių kvarteto narę Eleną Kidžienę ir kitas rytuose gyvenančias gimines.

Ta proga aplankiau New York'e S. L. A. Centro raštinę. Pasikalbėjau su SLA sekretoriumi A. Budrecku, p. L. Šperauskiene ir kitais raštinės tarnautojais. Centro raštinėje radau SLA aktyvų veikėją 146 kp. pirm. M. Klimą. Pasikalbėjome šiuo metu susivienijimo opiausiais klausimais. Kalbos sukosi apie narių skaičiaus padidinimą. Ta proga išreiškiau pageidavimą, kad vis dėl to susivienijimas turi įsigyti savo kokius nors namus. Gal SLA prezidentui P. Dargiui ir susidarytų daugiau rūpesčių, bet juk mes tam ir renkame prezidentą, kad mums rūpimai reikais rūpintųsi.

Paviešėjęs keletą dienų New York'o apylinkėse, link namų pasukau per Kanadą. Sustojau porai dienų Niagara Falls, kur nepaprasto grožio vasaros kurortas. Visur žalia, gėlynai, tik spėk džiaugtis gamtos grožiu. Pats krioklys, nakties metu apšviestas prožektoriais, atrodo pasakiškai spalvingas.

Siemėj vandens sluoksnis krin-ta daug daugiau kyla į viršų garų. Dažnai malonūs garai vilgo lankytojų veidus. Vasaros metu, palyginus su Florida, Miami, man atrodo, kad Niagaros kurortas daug gražesnis ir malonesnis.

Pasidžiaugęs Niagaros gamtos grožiu, pasukau į Torontą aplankyti savo brolius: Augustiną, Joną, Henriką ir sesrį Oną Juškienę. Visi mane šiltai pirėmė ir vaišino, o ypač dabar įsigytus ir remontuotuosius Lietuvių namus.

Namai — buvęs bažnyčios pastatas, pagrindinė salė su balkonu. Altoriaus vietoje riuošta scena. Nemanau, kad būtų pakankama įvairiems pakankama įvairiems parengimams bei kitoms progoms, ypač didesnio pobūdžio vaidinimams. Tuo metu L. namuose vyko Etninių grupių karnavalas. Mes Detroit'e tokį renginį vadina festivaliu. Toront'e kitaip, kiekviena tautybė tą karnavalą turi savo bendrą. Pirm. M. Klimą. Pasikalbėjome šiuo metu susivienijimo opiausiais klausimais. Kalbos sukosi apie narių skaičiaus padidinimą. Ta proga išreiškiau pageidavimą, kad vis dėl to susivienijimas turi įsigyti savo kokius nors namus. Gal SLA prezidentui P. Dargiui ir susidarytų daugiau rūpesčių, bet juk mes tam ir renkame prezidentą, kad mums rūpimai reikais rūpintųsi.

EVENING FOOD SERVICE OPPORTUNITIES

PERMANENT PART-TIME POSITIONS
3 Nights Per Week
(7 PM to 5:30 AM)
Sun., Mon., Tues., or Wed., Thurs., Fri.
Continental Bank is increasing the evening food service staff and needs:

FOOD ATTENDANTS
Must be experienced in steam table or salad counter work; will be making coffee and serving.

CASHIER
Supervisory experience required.

These positions offer:
• GOOD STARTING SALARY
• NIGHT DIFFERENTIAL
• UNIFORMS—MEALS • BENEFITS
• EXCELLENT WORKING CONDITIONS

If qualified, come to Lobby Information Desk.

CONTINENTAL BANK
231 South LaSalle Street, Chicago, Illinois 60693
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MACHINE BUILDER

Growing company needs man with mechanical or electrical background to build special machines. Full time steady job. Salary commensurate with ability.

All company benefits. Apply in person or phone:

IMPERIAL STAMP & ENGRAVING CO.
1825 So. BUSSE RD.
MT. PROSPECT
439-7272

TOOL ROOM MACHINIST

Experienced machinist needed to help our company design and to build tools and fixtures. If you qualify we can offer you an outstanding benefit package. Guaranteed merit review, paid holidays and vacation, 10 hour minimum overtime guaranteed per week.

WESCO PRODUCTS
1333 So. CICERO

Ask for Mr. BILINSKI
656-6700

TOOL GRINDER

To head up tool crib, grind small tools, drill reamers and form tools. Must be capable of setting up complete control of inventory of tools. Salary open.

FRINGE BENEFITS.

WESCO PRODUCTS
1333 So. CICERO

Ask for Mr. BILINSKI
656-6700

MEDŽIO APDIRBĖJAI

• TRIM SOW OPERATORIAI
• IVAIRIU MASINU DARBININKAI
• IVAIRIU SLIAVIMO MASINU DARBININKAI

dirbti naujus medinius stalus ir medžiagų apdirbimo baldus. Nuolatini pilno laiko darbas dienomis. Geras atlyginimas ir darbo sąlygos. Apmokomas šventės ir daug bendrovės priedu.

MARDEN MFG. INC.
5823 No. RAVENSWOOD
Tel. 561-5832

M E C H A N I C

EXPERIENCED TOP MAN for foreign and American cars — with tools. Knowledge scope machine. Good pay.

Call 327-4730
NORTH SIDE

MAINTENANCE SUPERVISOR
Experienced, capable individual to take complete charge of printing ink plant maintenance. Excellent salary and benefits.

BOWERS PRINTING INK CO.
2655 W. IRVING PK.
CHICAGO, ILLINOIS
Mr. F. Venturini 539-2400

AUTO BODY MAN

Small North suburban. Must be A-1. Excellent working condition. To insure your future, stop in or call.

BILL MADISON MOTORS
666 VERNON GLENCOE
835-0800

ENGINEER STATIONARY

To maintain & oper. High pressure Boiler & Equipment. Union Scale. Benefits.

For information Call
MR. DAVIES
638-1355

AUTO BODY — FENDER MAN OR COMBINATION

Top auto body and fender man, or combination man. Experienced, top wages. Busy shop. Don't Let this pass. You call STEVE

283-6646
Located Peterson & Cicero.

ENGINEER - DRAFTSMAN

3 to 4 years HVAC experience for growing Mt. Prospect firm. Benefits include, paid vacation and insurance.

398-5300

AUTOMATIC SCREW MACHINE

BROWN & SHARPE
Set up and operate. Four machine line. Day shift only. Benefits and profit sharing \$5.45 per Hour.

L. D. REDMER SCREW PRODUCTS
515 THOMAS DRIVE
BENSenville, ILLINOIS
Phone 595-0404

NIGHT WATCHMAN

For enclosed lumber yard. Middle aged or elderly man preferred. English speaking.

MALKOV LUMBER CO.
ROOSEVELT RD. & CAMPBELL AVE.
733-7900

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

SECRETARY — GAL FRIDAY

Must be able to take shorthand, transcribe from dictating machine, type well and be willing to learn other office duties. Excellent fringe benefits 100% company paid. Good working conditions. Salary commensurate with experience and/or potential.

H. KRAMER & CO.
1339 WEST 21 ST.
Mr. FAGAN
226-0611

SECRETARY - STENO

FULL TIME. Requires good skill, shorthand, and typing. Excellent wages. Contact Mr. HOLT

649-1100
An Equal Opportunity Employer

SIUVIMO MASINOS OPERATORIAI

Pageidaujamos su patyrimu. Geras atlyginimas. Unijos dirbtuvė. Socialiniai priedai. Senai veikianti firma. Skambinti Mrs. KLINGMAN

WE 93764
LIFESTYLE SLACKS LTD.
527 So. WELLS ST.

BUSINESS CHANCES

Biznio Proges

COIN OPERATED AMUSEMENT ROUTE — JUKEBOXES AND POOL TABLES

\$30,000. Call STANLEY 499-0072

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI

30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

TRUMP AI

— Eugenija Pumputytė, Le-monto RK mokyklos ir Lietuvos mokyklos mokytoja, ruošiasi informacinei ir atostogų kelionei į Europą. Aplankys Dr. Švambario šeimą Austrijoje.

— Stefanija Kaulėnienė, LB Marquette Parko apyl. valdybos sekr., išvyko kartu su Aldona ir Vincu Kačinskais 4 savaitėms į Aliaskos valstiją. Ponia Marg. Garben iš Floridos atvyko į Elk Grove, Ill.

— Marquette Parko vandens baseinai arba lagūnai užima 22.5 akrų plotą. Valstijos kongrese, atst. John Beatty (D-27) pasiūlymu, priimtas projektas skirti 501,515 dol. jiems išva-lyti ir įrengti paplūdimius bei vietas maudytis. Tokie bandomieji darbai dabar yra vykdomi Humboldt Parko lagūnuose ir bus baigti rugpjūčio pradžioje. Ten pusė išvalytų lagūnų bus skirta meškeriojimui, o kita dalis — paplūdimiams, išpilant 2 pėdų smėlio sluoksnį. Lagūnų valymo ir priežiūros įstatymo projektą visai Illinois valstijai

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064

Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

LIUKSUS 1½ AUKŠTO

20 metų senumo mūrinis namas. 5½ kamb. su 3 miegamais apdailoje ir 3 kamb. viršų. Atskiros šilumos, centrinis vėsinimas, 2 mašinų mūro garažas. 65-tos ir Homan apylinkė. BUD'S REAL ESTATE Tel. 254-5554

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kitur

FLORIDOJ — ST. PETERSBURG IR APLINKĖS

Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, FL 33706 Area code 813 362-1441

LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REpublic 7-1941

NAMŲ REMONTAS

PRIENAMA KAINA

Įrengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: saligatvės, laiptus ir t. t.

ZIGMARS

Tel.: 778-0838 ar 651-9625

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4955 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanės visoms progoms.

3237 WEST 68rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4669

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas. Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7459

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-romi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kal-nos nebrangios.

3518-94 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

K. IRINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisami auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

HEATING CONTRACTOR

Irenių mieste ir užmiesty naujus ir persitatu senus visų rūšių namo ap-šildymo pešius air-conditioning van-dens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-4447

"NAUJIEŅOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICĖJULIS

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nel vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-toliną Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pasijautę žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingau-siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienuose" darbo valandomis. Kas negali užimti "Naujienuose", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Garę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

MONEY MAKES MONEY

Mail \$12.00 (returnable if not satisfied) for complete information on how \$6,039.00 can earn \$100 weekly or \$10,278.00 can earn \$200 weekly.

Member BETTER BUSINESS BUREAU

Mail to: ALLIED PRODUCTIONS, INC.

1644 Dekalb Ave. N. E. Atlanta, Georgia 30317 or

Phone: (312) 695-1766 — Mr. JERSEY

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi krausty-mo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS KUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai.

V. VALANTINAS

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nel vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-toliną Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pasijautę žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingau-siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienuose" darbo valandomis. Kas negali užimti "Naujienuose", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Garę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

— NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, JULY 18, 1973